Закон за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување

- консолидиран текст -

(Службен весник бр. 7/2008, 162/2008, 124/2010, 17/2011, 13/2013, 103/2021)

ГЛАВА 1

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат доброволното капитално финансирано пензиско осигурување, основањето и работењето на доброволните пензиски фондови, друштвата за управување со доброволни пензиски фондови и друштвата за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, како и организирањето на професионалните пензиски шеми за своите вработени од страна на работодавачи и за своите членови од страна на здруженија на граѓани.

(2) Доброволното капитално финансирано пензиско осигурување претставува пензиско осигурување на доброволна основа финансирано со капитализација на средствата. Во ова осигурување се вклучени лица кои не се опфатени во задолжително пензиско осигурување и лица кои се опфатени во тоа осигурување заради остварување дополнителен приход.

(3) Во доброволните пензиски фондови се уплаќаат доброволни придонеси од лица, работодавачи и здруженија на граѓани кои ќе одберат да придонесуваат во овие фондови чии средства се инвестираат во финансиски инструменти и се распределуваат согласно со овој закон. Друштвата за управување со доброволни пензиски фондови и друштвата за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови управуваат со овие фондови.

(4) Никој освен друштво основано согласно со овој закон не може да врши работи на маркетинг ниту да нуди доброволни пензиски фондови, професионални пензиски шеми или слични пензиски аранжмани ниту во својот назив да ги користи зборовите “Друштво за управување со доброволни пензиски фондови”, “Друштво за управување со

задолжителни и доброволни пензиски фондови", "Доброволен пензиски фонд", "Професионална пензиска шема" или слични зборови, на македонски или на друг јазик.

Член 2

Основни начела врз кои се темели законот се следниве:
1) **обезбедување дополнителни средства во случај на старост** - со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се обезбедува пензиски надоместок во стари години, согласно со овој закон;
2) **членување во доброволен пензиски фонд на доброволна основа** - член на доброволен пензиски фонд може да биде лице кое не е опфатено во задолжително пензиско осигурување или лице кое е опфатено во тоа осигурување, по сопствен избор;
3) **доброволно капитално финансирано пензиско осигурување засновано на дефинирани придонеси** - во ова осигурување однапред е дефиниран износот на придонесот кој се уплаќа, додека износот на пензискиот надоместок не е однапред дефиниран и тој зависи од уплатените придонеси и нивното оплодување;
4) **обезбедување на средства за материјална сигурност на лица со капитализирање на средствата** - придонесите кои се уплаќаат на индивидуалните сметки на членовите се акумулираат и оплодуваат преку инвестирање;
5) **инвестирање на средствата врз основа на сигурност, диверзификација на ризик и одржување адекватна ликвидност** - при инвестирање на средствата на пензиските фондови треба да се постигне сигурност и да се одржува адекватна ликвидност на средствата, како и нивно инвестирање во различни инструменти со различен ризик и
6) **транспарентност** - членовите и пензионираните членови на пензиските фондови добиваат редовни и детални извештаи за своите средства и друштвата за своите активности редовно ја известуваат јавноста и членовите и пензионираните членови.

Член 3

Во доброволното капитално финансирано пензиско осигурување е забранета секаква дискриминација на членовите и пензионираните членови по пол, раса, боја на кожа, јазик, вера и религија, политичка или друга определба, национално или социјално потекло, припадност на национално или етничко малцинство, или врз основа на имот, семејство, здравствена состојба и возраст.

Член 4

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **„Друштво за управување со доброволни пензиски фондови"** е акционерско друштво кое е основано и овластено да управува единствено со доброволен пензиски фонд, согласно со овој закон;

2. **„Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови”** е акционерско друштво кое е основано и овластено да управува со задолжителен пензиски фонд и со доброволен пензиски фонд, согласно со овој закон;

3. **„Друштво за управување со задолжителни пензиски фондови”** е акционерско друштво кое е основано и овластено да управува само со задолжителен пензиски фонд, согласно со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување;

4. **„Друштво”** е друштво за управување со доброволни пензиски фондови и друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови;

5. **„Доброволен пензиски фонд”** е отворен инвестиционен фонд основан и управуван од друштво за управување со доброволни пензиски фондови или друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, согласно со овој закон;

6. **„Задолжителен пензиски фонд”** е фонд основан и управуван од друштво за управување со задолжителни пензиски фондови или друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, согласно со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и согласно со овој закон;

7. **„Агенција”** е Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување која го регулира и супервизира задолжителното и доброволното капитално финансирано пензиско осигурување;

8. **„Чувар на имот”** е банка или специјализирана депозитарна институција на која друштво кое управува со доброволни пензиски фондови и друштво кое управува со задолжителни и доброволни пензиски фондови и ја доверило одговорноста за чување на средствата на доброволните пензиски фондови и врши други активности определени со овој закон;

9. **„Финансиска институција”** е банка, друштво за осигурување, друштво за управување со пензиски фондови, друштво за управување со средства или слична финансиска институција;

10. **„Осигурител”** е работодавач или здружение на граѓани со седиште во Република Македонија кое организира и финансира професионална пензиска шема и уплаќа доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд за своите вработени или членови;

11. **„Професионална пензиска шема”** е шема договорена меѓу работодавач и неговите вработени лица или здружение на граѓани и неговите членови, вклучена во доброволен пензиски фонд;

12. **„Поврзано лице** “ во однос на одредено правно лице или физичко лице е:
а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
б) кое било друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
в) кое било друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
ѓ) во врска со лицата наведени во оваа точка, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари;

13. **„Контрола“** , во смисла на точката 12 од овој член, е кога едно лице:
а) директно или индиректно поседува мнозински влог во друго правно лице или
б) директно или индиректно поседува мнозинство од правата на глас во друго правно лице или
в) има право да назначува и разрешува мнозинство членови на органите на управување на друго правно лице, директно или индиректно, вклучувајќи и склучен договор со еден или повеќе акционери на другото правно лице за отстапување или здружување на нивните права на глас заради остварување заеднички интереси или
г) има право да се остварува, директно или индиректно, значително влијание врз управувањето и донесувањето на политиките и финансиските и деловните одлуки на друго правно лице;

14. **„Член”** е физичко лице кое склучило договор за членство во доброволен пензиски фонд и има доброволна индивидуална сметка или има потврда за членство од друштвото кое управува со пензискиот фонд во кој лицето членува и има професионална сметка;
14-а. „Пензиониран член“ е физичко лице кое остварило право на пензиски надоместок од доброволно капитално финансирано пензиско осигурување преку програмирани повлекувања или повеќекратни исплати и има индивидуална и/или професионална сметка во доброволен пензиски фонд од која ги врши повлекувањата на средствата;

15. **„Доброволна индивидуална сметка”** е сметка на име на член во доброволен пензиски фонд на која членот или друго лице уплаќа доброволни придонеси на

доброволна основа или на име на пензиониран член од која пензионираниот член ги повлекува средствата;

16. **„Професионална сметка”** е сметка во доброволен пензиски фонд на име на вработен на која единствено работодавачот уплаќа доброволен придонес или на име на член на здружение на граѓани на која единствено здружението уплаќа доброволен придонес или на име на пензиониран член од која пензионираниот член ги повлекува средствата;

17. **„Пренос”** е пренесување на средствата од една на друга индивидуална сметка на членот во ист или друг доброволен пензиски фонд;

18. **„Трансакциони провизии”** се надоместокот за берза на хартии од вредност, надоместокот за депозитар на хартии од вредност и провизијата за правните лица кои вршат услуги со хартии од вредност непосредно поврзани со тргување со средствата на доброволните пензиски фондови;

19. „Агент“ е лице кое врши работи на маркетинг на пензиски фондови;

19-а. „Овластен актуар“ е физичко лице кое има дозвола за работа како овластен актуар од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување;

20. **„Пензиски надоместок”** е надоместок кој се исплаќа од доброволно капитално финансирано пензиско осигурување;

21. **„Добра репутација“** има лице кое поседува, компетентност, работливост и други особини кои даваат сигурност дека со начинот на своето работење нема да ја загрози стабилноста и сигурноста на пензиските друштва и пензиските фондови и нема да ги загрози интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови, како и да нема доказ за негова претходна вклученост во деловни активности кои значат непочитување на прописите, деловните практики и процедури;

22. **„Независен член на надзорен одбор“** е физичко лице кое:
а) во последните пет години:
- немало материјален интерес или деловен однос со друштвото како деловен партнер или како раководно лице, член на управен одбор или член на надзорен одбор во деловниот партнер на друштвото или
- не било вработено, не е член на управен одбор или член на надзорен одбор на друштвото;
б) не е поврзано лице на друштвото, вработен во поврзано лице на друштвото или застапува поврзано лице на друштвото;
в) не е поврзано физичко лице со член на управен одбор или надзорен одбор на друштвото и

г) не работело и не работи во друштво за ревизија кое во последните три години вршело надворешна ревизија на работењето на друштвото;

23. **„Материјал за маркетинг“** е целокупниот материјал за рекламирање, промоција или информација, кој се однесува на доброволниот пензиски фонд или на друштвото кое управува со тој фонд и.

24. „Работи на маркетинг” се сите активности чија цел е рекламирање на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и на доброволен пензиски фонд и информирање и склучување на договори за членство во доброволен пензиски фонд и договори за исплата на средства од доброволен пензиски фонд што вклучува:
а) рекламирање на работењето на друштвото и доброволниот пензиски фонд со кој тоа управува;
б) информирање за карактеристиките на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување;
в) информирање за надоместоците и трансакционите провизии;
г) информирање за приносот на доброволниот пензиски фонд;
д) информирање за инвестиционото портфолио на доброволниот пензиски фонд;
ѓ) информирање за доброволните индивидуални сметки и професионалните сметки;
е) зачленување и премин на членови од еден во друг доброволен пензиски фонд;
ж) склучување на договори за програмирани повлекувања, договори за еднократна исплата и договори за повеќекратни исплати и
з) други активности заради рекламирање и обезбедување на информации поврзани со работењето на друштвото и на доброволниот пензиски фонд.

25. „Одговорно лице“ за прекршок е:
- член на Управен одбор и/или член на Надзорен одбор на друштво или од него овластено лице,
- директор или раководител на организациона единица одговорен за чување на имот на чуварот на имот или од него овластено лице,
- управител на Центарот за котација или од него овластено лице и
- член на орган на управување и /или орган на надзор на правно лице кое поднесува документи во постапка за лиценцирање или од него овластено лице.

ГЛАВА 2

ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Член 5

(1) Доброволен пензиски фонд е отворен инвестиционен фонд, што се основа и работи согласно со Законот за инвестиционите фондови, доколку со овој закон поинаку не е

уредено. Доброволниот пензиски фонд го сочинуваат доброволните придонеси (во натамошниот текст: придонеси) уплатени во име и за сметка на членовите, средствата на членовите, средствата на пензионираните членови и приносите од инвестираните придонеси и средства, намалени за надоместоците што се наплатуваат од доброволниот пензиски фонд.

(2) Сопственици на доброволниот пензиски фонд се неговите членови и пензионирани членови, чии поединечни сопственички права се определени во зависност од износот на средствата на нивните сметки согласно со членот 101 од овој закон.

(3) Средствата на доброволниот пензиски фонд се целосно одвоени од средствата на друштвото кое управува со тој фонд.

Член 6

Со средствата на доброволниот пензиски фонд управува друштво кое го претставува и застапува пензискиот фонд пред трети лица.

Член 7

Седиштето на доброволниот пензиски фонд е во седиштето на друштвото кое управува со тој пензиски фонд.

Член 8

Називот на секој доброволен пензиски фонд задолжително ги содржи зборовите “Доброволен пензиски фонд”.

Член 9

Средствата на доброволниот пензиски фонд не можат да бидат предмет на побарувања, ниту врз тие средства може да биде спроведено извршување од страна на, или од името на доверителите на друштвото кое управува со тој пензиски фонд.

Член 10

(1) Доброволниот пензиски фонд има статут кој содржи:
а) основни начела и посебни ограничувања при инвестирањето, покрај оние пропишани со закон, начинот и органот за донесување и спроведување на инвестиционите одлуки;
б) начин на пресметување на трансакционите провизии непосредно поврзани со продавање и купување на средствата на доброволниот пензиски фонд и нивно одбивање

од пензискиот фонд;
в) одбивања од средствата на доброволниот пензиски фонд заради плаќање на надоместоци на друштвото;
г) начин на водење на сметководството на доброволниот пензиски фонд;
д) начин на информирање на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд и дневниот весник во кој се објавува информативниот проспект на пензискиот фонд;
ѓ) податоци за начинот на пресметка и исплата на пензиски надоместоци преку програмирани повлекувања, еднократни исплати и повеќекратни исплати и
е) други податоци од значење за доброволниот пензиски фонд.

(2) Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: Агенцијата) дава согласност на статутот на доброволниот пензиски фонд и секоја негова измена.

Член 11

Најмалку еднаш годишно друштвото кое управува со доброволниот пензиски фонд изготвува финансиски извештаи за доброволниот пензиски фонд. Податоците содржани во финансиските извештаи треба да бидат изготвени согласно со членот 129 од овој закон, да бидат конзистентни и сеопфатни и да ја прикажуваат вистинската состојба за средствата на доброволниот пензиски фонд.

Член 12

(1) Едно друштво може да основа и да управува само еден доброволен пензиски фонд.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, друштвата можат да управуваат со повеќе од еден доброволен пензиски фонд на начин пропишан од Агенцијата, по претходно мислење од Министерството за труд и социјална политика. Агенцијата го утврдува датумот од кој сите друштва можат да започнат со управување со повеќе од еден доброволен пензиски фонд, бројот на доброволни пензиски фондови со кои може да управува едно друштво, параметрите за инвестиционото портфолио, начинот на пренесување на средства меѓу доброволни пензиски фондови со кои управува исто друштво и други прашања за кои Агенцијата смета дека се од значење, врз основа на условите и степенот на развиеност на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување и финансискиот пазар.

ГЛАВА 3

ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ И ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЗАДОЛЖИТЕЛНИ И ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ

Член 13

(1) Друштво за управување со доброволни пензиски фондови и друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови се основа и работи согласно со Законот за трговските друштва, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Агенцијата го пропишува начинот на добро корпоративно управување на друштвото.

(3) Друштвото е должно да донесе кодекс за добро корпоративно управување согласно со прописот од ставот (2) на овој член.

Член 14

Друштво за управување со доброволни пензиски фондови и друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да се основа и да работи само како акционерско друштво.

(2) Доброволните пензиски фондови и друштвата од ставот (1) на овој член се основаат со цел да примаат придонеси од лица и осигурители, да ги вложуваат во финансиски инструменти, да вршат распределба на акумулираните средства согласно со закон и да вршат исплата на пензиски надоместоци преку програмирани повлекувања, еднократни исплати и повеќекратни исплати.

Член 15

(1) Називот на секое друштво за управување со доброволни пензиски фондови мора да ги содржи зборовите “Друштво за управување со доброволни пензиски фондови”.

(2) Називот на секое друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови мора да ги содржи зборовите “Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови”.

Член 16

(1) Единствена дејност на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е управување со доброволни пензиски фондови, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со доброволни пензиски фондови.

(2) Единствена дејност на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

Член 17

(1) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови наплатува надоместок под услови и на начин утврдени во овој закон.

(2) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови наплатува надоместок под услови и на начин утврдени во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и во овој закон.

Член 18

(1) Основната главнина на друштвото не може да се зголемува преку јавна емисија на акции.

(2) Акциите на друштвото се обични акции на име.

(3) Друштвото не може да издава приоритетни акции.

(4) Акционерите на друштво, согласно со нивното учество во основната главнина на друштвото, имаат еднаква положба во друштвото. Со статутот на друштвото не можат да се даваат повеќе права или поволности на одделни акционери или да им се ограничуваат правата или да се наложуваат дополнителни обврски.

(5) Ниту еден договор на акционерите или друг документ нема да има важност доколку содржи одредби спротивни на условите од ставот (4) на овој член.

Член 19

(1) Основна главнина на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови изнесува најмалку 500.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата.

(2) Кога средствата на доброволниот пензиски фонд со кој управува друштвото за управување со доброволни пензиски фондови ќе надминат 50.000.000 евра и во секој иден случај кога средствата на доброволниот пензиски фонд ќе се зголемат за дополнителни 50.000.000 евра, тоа друштво е должно во рок од 45 работни дена да ја зголеми својата главнина најмалку до следниов износ:

Средства на доброволниот пензиски фонд	Главнина на друштвото
Од 50.000.001 евро до 100.000.000 евра	1.000.000 евра
Од 150.000.001 евро до 200.000.000 евра	1.500.000 евра
Од 250.000.001 евро до 300.000.000 евра	2.000.000 евра

Од 350.000.001 евро до 400.000.000 евра	2.500.000 евра
Од 450.000.001 евро до 500.000.000 евра	3.000.000 евра
Од 550.000.001 евро до 600.000.000 евра	3.500.000 евра
Од 650.000.001 евро до 700.000.000 евра	4.000.000 евра
Од 750.000.001 евро до 800.000.000 евра	4.500.000 евра
Над 800.000.001 евро	5.000.000 евра

(3) Еврата се пресметуваат во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата.

(4) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е должно во секое време да го одржува износот на главнината, но не помалку од една половина од износот на основната главнина од ставот (1) на овој член.

(5) Доколку дојде до зголемување на главнината на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови согласно со ставот (2) на овој член, тоа друштво е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината.

(6) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е должно во секое време да одржува сопствени средства во износ не помал од една половина од износот на основната главнина од ставот (1) на овој член.

(7) Доколку дојде до зголемување на главнината на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови согласно со ставот (2) на овој член, тоа друштво е должно во секое време да одржува сопствени средства во износ не помал од една половина од износот на главнината од ставот (2) на овој член.

(8) Сопствените средства од ставовите (6) и (7) на овој член на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови се состојат од основната главнина, резервите и други ставки, пресметани според методологија која ја пропишува Агенцијата.

(9) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е должно во секое време да одржува износ на ликвидни средства како процент од основната главнина од ставот (1) на овој член, односно главнината од ставот (2) на овој член.

(10) Минималниот процент на ликвидните средства од ставот (9) на овој член го пропишува Агенцијата.

Член 20

(1) Основна главнина на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови изнесува најмалку 1.800.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата.

(2) Кога средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови со кои управува друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ќе надминат 100.000.000 евра и во секој иден случај кога средствата на пензиските фондови ќе се зголемат за дополнителни 100.000.000 евра, тоа друштво е должно во рок од 45 работни дена да ја зголеми својата главнина најмалку до следниов износ:

Средства на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд кумулативно	Главнина на друштвото
Од 100.000.001 евро до 200.000.000 евра	2.800.000 евра
Од 200.000.001 евро до 300.000.000 евра	3.800.000 евра
Од 300.000.001 евро до 400.000.000 евра	4.800.000 евра
Од 400.000.001 евро до 500.000.000 евра	5.800.000 евра
Од 500.000.001 евро до 600.000.000 евра	6.800.000 евра
Од 600.000.001 евро до 700.000.000 евра	7.800.000 евра
Од 700.000.001 евро до 800.000.000 евра	8.800.000 евра
Од 800.000.001 евро до 900.000.000 евра	9.800.000 евра
Над 900.000.001 евро	10.000.000 евра

(3) Еврата се пресметуваат во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата.

(4) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е должно во секое време да го одржува износот на главнината, но не помалку од една половина од износот на основната главнина од ставот (1) на овој член.

(5) Доколку дојде до зголемување на главнината на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови согласно со ставот (2) на овој член, тоа друштво е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината.

(6) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е должно во секое време да одржува сопствени средства во износ не помал од една половина од износот на основната главнина од ставот (1) на овој член.

(7) Доколку дојде до зголемување на главнината на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови согласно со ставот (2) на овој член, тоа друштво е должно во секое време да одржува сопствени средства во износ не помал од една половина од износот на главнината од ставот (2) на овој член.

(8) Сопствените средства од ставовите (6) и (7) на овој член на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови се состојат од основната главнина, резервите и други ставки, пресметани според методологија која ја пропишува Агенцијата.

(9) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е должно во секое време да одржува износ на ликвидни средства како процент од основната главнина од ставот (1) на овој член, односно главнината од ставот (2) на овој член.

(10) Минималниот процент на ликвидните средства од ставот (9) на овој член го пропишува Агенцијата.

Член 21

(1) Основната главнина на друштвото се уплатува само во парични средства.

(2) Основната главнина на друштвото се уплатува во целост пред уписот на друштвото во Централниот регистар на Република Македонија.

(3) Централниот регистар на Република Македонија е должен да ја извести Агенцијата за секоја промена на основната главнина на друштвото во рок од три дена од извршениот упис.

(4) Основната главнина на друштвото се уплатува на сметка отворена во банка или во странска банка која има дозвола да работи на територијата на Република Македонија, согласно со закон.

Член 22

(1) Основната главнина на друштвото не смее да потекнува од заеми и кредити, ниту да биде оптоварен на кој било начин.

(2) Основната главнина на друштвото мора да потекнува од законски извори и да биде оданочен согласно со прописите на Република Македонија и прописите на земјата во која секој странски акционер е основан како правно лице.

Член 23

(1) Друштвото е должно веднаш да ја извести Агенцијата за секое намалување на основната главнина, главнината, сопствените средства или ликвидните средства под износите утврдени во членовите 19 и 20 на овој закон.

(2) Агенцијата може да го укине одобрението за управување со доброволен пензиски фонд на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, доколку по намалување на

основната главнина, главнината, сопствените средства или ликвидните средства под бараниот износ друштвото нема да изврши зголемување на основната главнина, главнината, сопствените средства или ликвидните средства до бараниот износ, во рок кој не може да биде подолг од 12 месеци.

(3) Агенцијата може да го укине одобрението за управување со доброволен пензиски фонд и одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, доколку по намалување на основната главнина, главнината, сопствените средства или ликвидните средства под бараниот износ друштвото нема да изврши зголемување на основната главнина, главнината, сопствените средства или ликвидните средства до бараниот износ, во рок кој не може да биде подолг од 12 месеци.

Член 24

(1) Друштво може да основаат домашни и странски правни лица.

(2) Основачите кои поседуваат 51% од основната главнина на друштвото се банки, друштва за осигурување, друштва за управување со инвестициони фондови, странски друштва за управување со пензиски фондови и други финансиски институции, како и други правни лица кои, посредно или непосредно, поседуваат повеќе од 50% од акциите со право на управување на финансиски институции. Доколку нема основач или основачи кои поседуваат 51% од основната главнина на друштвото, тогаш сите основачи го исполнуваат овој услов.

(3) Исто правно лице може да биде акционер само во едно друштво за управување со доброволни пензиски фондови.

(4) Исто правно лице може да биде акционер само во едно друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Акционер на друштво за управување со доброволни пензиски фондови може да биде акционер на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови.

(6) Акционер на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови не може да биде акционер ниту на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови ниту на друштво за управување со доброволни пензиски фондови.

(7) Друштво за управување со задолжителни пензиски фондови со седиште во Република Македонија не може да биде акционер во друштво за управување со доброволни пензиски фондови ниту во друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови со седиште во Република Македонија и обратно.

ЗТСП
ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ТРУДОВО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

(8) Осигурител може да биде акционер во друштво, согласно со закон.

(9) Поврзани правни лица можат заедно да бидат акционери само во едно друштво, освен во случајот од ставот (5) на овој член.

(10) Доколку дојде до нарушување на воспоставените односи утврдени со ставовите (3), (4), (5) (6), (7), (8) и (9) од овој член, поради организациони, статусни промени, промени во сопственоста или правната положба на правните лица, тие се должни да извршат соодветно усогласување со одредбите од овој закон, во рок од 180 дена од настанатата промена.

Член 25

(1) Основачи на друштво за управување со доброволни пензиски фондови кои поседуваат 51% или повеќе од основната главнина на друштвото, можат да бидат финансиски институции кои ги исполнуваат следниве услови:
а) да има:
1) сопствени средства најмалку во износ од 9.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола, доколку е банка;
2) главнина најмалку во износ од 3.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола, доколку е друштво за осигурување;
3) главнина најмалку во износ од 500.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола, доколку е друштво за управување со инвестициони фондови;
4) главнина најмалку во износ од 1.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола, доколку е странско друштво за управување со пензиски фондови и
5) главнина најмалку во износ од 5.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола, за други финансиски институции;
б) да е регистрирано и да работело најмалку три години;
в) да е во континуитет солвентно во неговото работење во Република Македонија или во странство и
г) да има менаџерски тим составен од компетентни, стручни и искусни лица.

(2) Основач на друштво за управување со доброволни пензиски фондови кој поседува 51% или повеќе од основната главнина на друштвото, може да биде правно лице кое поседува повеќе од 50% од акциите со право на управување на финансиска институција која ги исполнува условите од ставот (1) на овој член.

(3) Основач на друштво за управување со доброволни пензиски фондови кој поседува помалку од 51% од основната главнина на друштвото може да биде правно лице кое ги исполнува условите од ставот (1) точки б), в) и г) на овој член.

(4) Доколку нема основач или основачи кои поседуваат 51% од основната главнина на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, тогаш сите основачи ги исполнуваат условите од ставот (1) на овој член.

Член 26

(1) Основач на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да биде правно лице што ги исполнува следниве услови:
а) да има главнина најмалку во износ од 20.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пријавување за дозвола;
б) да е регистрирано и да работело најмалку три години;
в) да е во континуитет солвентно во неговото работење во Република Македонија или во странство и
г) да има постојан менаџерски тим составен од компетентни, стручни и искусни лица.

(2) Доколку како основач се јави странска финансиска институција, покрај условите од ставот (1) на овој член, мора да има рејтинг препорачлив за инвестирање според реномирани меѓународни кредитни рејтинг агенции, најмалку за период од една година пред да се пријави како основач.

(3) Агенцијата поблиску ги пропишува условите од членовите 24 и 25 на овој закон и ставовите (1) и (2) од овој член.

Член 27

(1) Секое стекнување или пренос на акциите на друштвото подлежи на претходна согласност од Агенцијата, во спротивно се сметаат за ништовни.

(2) Друштвото доставува до Агенцијата барање за согласност за стекнување или пренос на акции од име на лицето кое има намера да стекне акции или да ги пренесе акциите.

(3) Агенцијата дава согласност за стекнување или пренос на акциите на друштвото во рок од 30 дена од денот на доставување на барањето од ставот (2) на овој член, ако барателот ги исполнува законските услови да стане основач на друштвото.

(4) Обврската од ставот (1) на овој член не се однесува и на трансакции со акции кога по извршената трансакција, купувачот или со него поврзаното лице, заеднички не стекнале повеќе од 3% од основната главнина на друштвото.

(5) Доколку постојат само две друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови едното друштво не смее да купува акции од другото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и тие не смеат да се спојуваат, присоединуваат, делат или на друг начин да се реорганизираат.

Член 28

(1) Управниот одбор на друштвото е составен од најмалку два члена.

(2) Надзорниот одбор на друштвото е составен од најмалку четири члена.

(3) Доколку се намали бројот на членови на управен одбор под оној предвиден во ставот (1) на овој член, надзорниот одбор е должен од своите редови да именува вршител на должност член на управен одбор. Членот на надзорен одбор кој е именуван за вршител на должност во период на извршување на оваа должност, не смее да учествува во донесување на одлуките што се во надлежност на надзорниот одбор. Вршителот на должност е предмет на упис во Централниот регистар.

(4) За член на управен одбор и надзорен одбор може да се именува лице кое, покрај условите предвидени во Законот за трговските друштва, ги исполнува и следниве услови:
а) има високо образование;
б) има работно искуство од најмалку пет години во областа на правото, банкарството, сметководството, осигурувањето, управување со средства и инвестирање, управување со задолжителни и/или доброволни пензиски фондови или финансиски услуги од кои три години работно искуство на раководна позиција;
в) да не издржува прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност во областите наведени во точката б) на овој став;
г) да не издржува казна за кривично дело од областа на финансии и банкарството и предизвикување на стечај на правно лице и
д) поседува добра репутација со што ќе се обезбеди сигурно и стабилно работење на друштвото и пензискиот фонд.

(5) Агенцијата по службена должност обезбедува информации од надлежните институции во Република Македонија за ставот (4) точки в) и г) од овој член, а странецот сам обезбедува вакви информации од надлежните институции во странската земја.

(6) Покрај условите од ставот (4) на овој член, член на управен одбор на друштвото дополнително треба да ги исполни следниве услови:
а) да ги познава прописите од областа на капиталното финансирано пензиско осигурување и

б) да достави програма за работење на друштвото и пензискиот фонд од својот делокруг на работа.

(7) Најмалку еден од членовите на управниот одбор треба да има положен испит за инвестиционен советник или друг соодветен испит од надлежна институција во странство.

(8) При изборот на членовите на надзорниот одбор се назначува кои членови се избираат како независни членови на надзорниот одбор.

(9) Членовите на управниот одбор на друштвото треба да се вработат во друштвото по добивање на одобрението од Агенцијата.

(10) Агенцијата го поништува, односно укинува одобрението за член на управен или надзорен одбор кога ќе утврди дека:
а) одлуката за давање одобрение е донесена врз основа на невистинити и неточни податоци;
б) во периодот по издавањето на одобрението добие документиран доказ дека членот повеќе не ги исполнува условите од овој член;
в) членот извршил повреда на правилата за добро корпоративно управување, не работи согласно со поднесената програма за работа, не ја спроведува деловната политика на друштвото и пензискиот фонд или на друг начин ќе ги загрози интересите на членовите на пензискиот фонд и
г) членот на управен одбор не се вработил во друштвото.

Член 29

(1) Член на управен одбор, на надзорен одбор и одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во друштвото за управување со доброволни пензиски фондови не може да биде член на управен одбор или на надзорен одбор или да работи како одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања на:
а) друго друштво за управување со доброволни пензиски фондови;
б) друштво за управување со задолжителни пензиски фондови;
в) друштво за управување со задолжителни и добороволни пензиски фондови;
г) странски менаџер кој е избран да управува со средствата на доброволниот пензиски фонд;
д) чувар на имот во кој се чуваат средствата на доброволниот пензиски фонд и
ѓ) секое лице кое има статус на поврзано лице со субјектите од точките а), б), в), г) и д) на овој став.

(2) По исклучок, забраната од ставот (1) точка б) на овој член не се однесува на членови на надозорен одбор на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови во случај кога друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови и друштвото за управување со доброволни пензиски фондови се поврзани лица.

(3) Забраната од ставот (1) на овој член се однесува и на лицата кои се вработени или поврзани по основ на договор за дело со субјектите од ставот (1) на овој член.

(4) Лицето од ставовите (1), (2) и (3) на овој член е должно да ги исполнува условите од овој член од денот кога ќе биде именувано за член на управен одбор или надзорен одбор на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, односно генерален директор или директор. Овие услови лицето не е должно да ги исполни во времето на пријавување за дозвола за основање на друштво за управување со доброволни пензиски фондови или барање на согласност за членство во управниот или надзорниот одбор.

Член 30

(1) Член на управен одбор, на надзорен одбор и одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови не може да биде член на управен одбор или на надзорен одбор или да работи како одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во:
а) друго друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови;
б) друштво за управување со доброволни пензиски фондови;
в) друштво за управување со задолжителни пензиски фондови;
г) странски менаџер кој е избран да управува со средствата на пензиските фондови со кои управува;
д) чувар на имот во кој се чуваат средствата на пензиските фондови со кои управува и
ѓ) секое лице што има статус на поврзано лице со субјектите од точките а), б), в), г) и д) на овој став.

(2) Забраната од ставот (1) на овој член се однесува и на лицата кои се вработени или поврзани по основ на договор за дело со субјектите од ставот (1) на овој член.

(3) Лицето од ставовите (1) и (2) на овој член е должно да ги исполнува условите од овој член од денот кога ќе биде именувано за член на управен одбор или надзорен одбор на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови. Овие услови лицето не е должно да ги исполни во времето на пријавување за дозвола за основање на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови или барање на согласност за членство во управниот или надзорниот одбор.

Член 30-а

(1) Член на управен одбор, на надзорен одбор, одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во друштвото и орган на друштвото има фидуцијарна должност да работи единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираните членови на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд. Должноста треба да ја спроведуваат со примена на високи стандарди на етика и интегритет и без конфликт на интереси и да обезбедат нивна примена од страна на секој вработен и ангажирано лице во друштвото.

(2) Член на управен одбор, на надзорен одбор и одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во друштвото треба да има соодветна управувачка и оперативна компетентност заради извршување на должностите кои му се доделени и секогаш да се информира за прашањата кои се однесуваат на неговиот делокруг на работа.

Член 30-б

(1) Друштвото е должно да воспостави ефикасни контролни механизми кои се документирани во неговите интерни акти со цел за ублажување на сите ризици кои влијаат на интересите на членовите и на пензионираните членови на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд.

(2) Друштвото е должно да воспостави процедура и да определи лице за следење и обезбедување на усогласеност на работењето со закон, подзаконските акти и интерните акти на друштвото.

Член 31

(1) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е одговорно пред членовите и пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд за штетите кои настанале како резултат на неизвршување, неправилно или несовесно извршување на задачите и обврските утврдени во овој закон, во врска со управувањето и претставувањето на одделен доброволен пензиски фонд, освен ако слабите и несоодветни резултати се должат на околности на кои друштвото не можело да влијае и кои не можеле да бидат променети од страна на друштвото и во случај на највисок степен на совесност.

(2) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е одговорно пред членовите и пензионираните членови на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд за штетите кои настанале како резултат на неизвршување, неправилно или несовесно извршување на задачите и обврските утврдени во овој закон, во врска со

управувањето и претставувањето на одделен пензиски фонд, освен ако слабите и несоодветни резултати се должат на околности на кои друштвото не можело да влијае и кои не можеле да бидат променети од страна на друштвото и во случај на највисок степен на совесност.

(3) Штетите од ставовите (1) и (2) на овој член, настанати поради неизвршување, неправилно или несовесно извршување на задачите и обврските, не смеат да се покриваат од средствата на пензискиот фонд.

(4) Пренесување на извршувањето на одделни обврски на трето лице не го ослободува друштвото од одговорност.

Член 32

(1) Друштвото не смее да ги користи своите средства за:
а) стекнување или преземање акции и други хартии од вредност или влогови во други правни лица, освен за стекнување државни записи и обврзници издадени од Република Македонија;
б) давање заеми и обезбедување на гаранции или други обезбедувања, освен оние пропишани со овој закон;
в) земање заеми и кредити и издавање обврзници, во вкупна вредност која надминува одреден процент од главнината, кој процент го утврдува Агенцијата или
г) купување или продавање на хартии од вредност доколку со ваквото тргување би се оневозможило купувањето или продавањето на хартии од вредност од средствата на пензискиот фонд со кој управува или доколку купувањето и продавањето на хартии од вредност со средствата на пензиски фонд би се реализирало по понеповолни услови за тој фонд.

(2) По исклучок од ставот (1) точка а) на овој член, друштвото за управување со доброволни пензиски фондови може да ги употребува своите средства за купување акции во субјект што врши работи на евиденција, тргување со долгорочни хартии од вредност, маркетинг или други административни дејности за друштвото, под услов тој субјект да ги извршува услугите исклучиво за тоа друштво или за друштво за управување со задолжителни пензиски фондови кое е поврзано лице со друштвото.

(3) По исклучок од ставот (1) точка а) на овој член, друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да ги употребува своите средства за купување акции во субјект што врши работи на евиденција, тргување со долгорочни хартии од вредност, маркетинг или други административни дејности за друштвото, под услов тој субјект да ги извршува услугите исклучиво за тоа друштво.

(4) Друштвото не може да поседува повеќе од 10% од основната главнина на субјектите од ставовите (2) и (3) на овој член.

Член 33

(1) Друштвото е должно да води целосна, точна и ажурна евиденција за доброволната индивидуална сметка и/или професионалната сметка на секој член и на пензиониран член на доброволниот пензиски фонд, за уплатени доброволни придонеси, односно исплатени и пренесени средства, бројот на сметководствени единици на сметката и вредноста на сметката, како и други податоци утврдени со закон.

(2) Друштвото е должно да ги архивира и чува, согласно со закон, сите документи и друга евиденција во врска со пензискиот фонд со кој управува, а особено:
а) податоците за членовите и пензионираните членови и за претходните членови и пензионирани членови вклучувајќи име, презиме и адреса, единствен матичен број и износот на индивидуалната сметка во моментот на напуштање на пензискиот фонд и
б) податоци за сите купени и продадени средства за пензискиот фонд со кој управува, датумот на трансакциите, идентитетот на другата договорна страна и реализирана цена.

(3) Друштвото е должно да ја чува евиденцијата со сите податоци содржани на доброволните индивидуални сметки и на професионалните сметки, врз основа на информациите со состојба од последниот работен ден на секоја календарска година и на надворешен медиум.

(4) Сите документи и друга евиденција мораат да се чуваат за период од 50 години.

(5) По истекот на времето од десет години од создавањето на некој документ или евиденција, истиот може да се чува единствено како електронски запис.

(6) Друштвото е должно да обезбеди заштита на личните податоци на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови, согласно со Законот за заштита на лични податоци.

(7) Во случај друштвото да престане да управува со пензискиот фонд, должно е да постапи согласно со одредбите од ставовите (2) и (3) на овој член.

(8) Агенцијата ја пропишува содржината и начинот за водење, архивирање и чување на евиденцијата од ставовите (1) и (2) на овој член.

(9) Лицето одговорно за индивидуални сметки е одговорно за правилно и навремено водење, архивирање и чување на евиденцијата за доброволната индивидуална и професионална сметка на секој член и на пензиониран член на доброволниот пензиски фонд, согласно со одредбите од овој член.

Член 34

(1) Друштвото е должно да има посебна организациона единица за внатрешна ревизија раководена од внатрешен ревизор која за својата работа одговара пред надзорниот одбор на друштвото.

(2) Организационата единица од ставот (1) на овој член врши постојана и целосна контрола на законитоста и ажурноста на работењето на друштвото, особено на управувањето со средствата на задолжителниот и/или доброволниот пензискиот фонд преку, но не ограничувајќи се на:
а) оцена на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола;
б) оцена на поставеноста на информациониот систем;
в) оцена на точноста и веродостојноста на финансиските извештаи на друштвото и задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд;
г) проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со закон и подзаконските акти од соодветната област;
д) следење на почитувањето на прописите, политиките и процедурите од областа на работење на друштвото, вклучувајќи ги и политиките за управување со ризик и етичкиот кодекс на друштвото;
ѓ) оцена на системите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
е) оцена на услугите што друштвото ги добива од надворешни соработници;
ж) процена на општата ефикасност на работењето на друштвото.
з) оцена на процесот на управување со ризици и
ѕ) оцена на процесот на исплата на пензиски надоместоци преку програмирани повлекувања, еднократни исплати и повеќекратни исплати.

(3) Организационата единица од ставот (1) на овој член изготвува годишен план за работа за наредната година во кој задолжително се наведува предметот на ревизија со опис на содржината на планираната ревизија во одделни области и распоред на контролите во текот на годината со планирано времетраење за спроведување на контролите. Надзорниот одбор на друштвото го одобрува годишниот план за работа и го доставува до Агенцијата во рок од 15 дена од денот на неговото одобрување.

(4) Организационата единица од ставот (1) на овој член изготвува извештај за своето работење за претходната година и го доставува на усвојување на надзорниот одбор на друштвото и истовремено го доставува до Агенцијата најдоцна до 31 март.

(5) Надзорниот одбор на друштвото усвоениот извештај од ставот (4) на овој член го доставува до собранието на акционери на друштвото и истовремено го доставува до Агенцијата.

(6) Лице вработено во организационата единица од ставот (1) на овој член врши работи единствено за внатрешната ревизија.

Член 34-а

(1) Друштвото е должно да назначи лице одговорно за пресметка на програмирани повлекувања односно овластен актуар кој за својата работа одговара пред управениот одбор на друштвото.

(2) Доколку овластениот актуар престане да врши актуарски работи во друштвото, друштвото е должно за тоа да ја извести Агенцијата во рок од пет дена од престанокот.

(3) Друштвото е должно во рок од 30 дена од денот на престанокот на вршење на работите на овластениот актуар да назначи нов овластен актуар.

(4) Друштвото не смее да назначи овластен актуар кој е поврзано лице со друштвото согласно со овој закон.

(5) Овластениот актуар е должен да даде насоки за пресметки на програмираните повлекувања и да провери дали направените пресметки и користените таблици на смртност и каматни стапки се пресметани во согласност со закон и подзаконските акти пропишани од Агенцијата.

(6) Овластениот актуар е должен да врши проверка на ликвидноста на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд.

(7) Секое тримесечје овластениот актуар изготвува потврда со мислење за преземените дејствија од ставовите (5) и (6) на овој член на начин, содржина и форма пропишани од Агенцијата.

(8) Овластениот актуар потврдата со мислење од ставот (7) на овој член ја поднесува до управниот одбор на друштвото.

(9) Овластениот актуар изготвува извештај за своето работење за претходната година и го доставува на усвојување до надзорниот одбор на друштвото.

(10) Доколку овластениот актуар при вршење на својата работа утврди дека програмираните повлекувања не се пресметани согласно со закон и подзаконски акти пропишани од Агенцијата, истиот е должен веднаш да го извести управниот одбор на друштвото. Доколку управниот одбор не го земе предвид известувањето на овластениот актуар, тој е должен веднаш да ја извести Агенцијата.

Член 34-б

(1) Друштвото е должно да воспостави активности за управување со ризици на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд.

(2) Друштвото е должно да назначи лице одговорно за управување со ризици кое треба да има соодветни квалификации за извршување на активности поврзани со управување со ризици и да нема конфликт на интерес.

(3) Лицето од ставот (2) на овој член треба има пристап до податоците во друштвото. Лицето е должно да обезбедува објективна анализа на ризиците и правилно да го советува управниот одбор при донесување на одлуките, имајќи ги предвид сите релевантни ризици.

(4) Лицето од ставот (2) на овој член поднесува извештај до управниот одбор на друштвото.

(5) Извештајот од ставот (4) на овој член друштвото го доставува до Агенцијата, најмалку еднаш годишно, односно веднаш доколку се утврди дека настанала сериозна закана по интересите на членовите и на пензионираните членови.

Член 35

(1) Друштвото е должно да има надворешен овластен ревизор кој не смее да биде поврзано лице со друштвото или со акционери на друштвото, странскиот менаџер на средства или чуварот на имот и на кој во последните три години не се изречени мерки од страна на Институтот на овластени ревизори. Ист надворешен овластен ревизор може да изврши најмногу три последователни годишни ревизии за исто друштво.

(2) Друштвото е должно да објави извадок од ревидираниот финансиски извештај со мислење на овластениот ревизор, во најмалку еден дневен весник и на својата веб страница, во рок од 15 дена од усвојувањето на извештајот од страна на собранието на акционери на друштвото.

Член 35-а

Друштвото е должно да дава, води, евидентира, архивира, доставува и објавува точни и ажурирани известувања, податоци и информации.

Член 36

(1) Претставници на друштвото задолжително учествуваат на обуки од областа на капитално финансирано пензиско осигурување организирани од Агенцијата.

(2) Агенцијата ги пропишува видот на обуките и начинот на нивното спроведување.

ГЛАВА 4

ОСНОВАЊЕ НА ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ

Член 37

(1) Друштво за управување со доброволни пензиски фондови се основа врз основа на дозвола издадена од Агенцијата, а по основањето, од Агенцијата добива одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(2) Во Централниот регистар на Република Македонија се врши упис на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови само ако тоа има дозвола од Агенцијата издадена согласно со условите пропишани со овој закон.

(3) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на добивање дозвола за основање и одобрение за управување со пензиски фонд.

Член 38

(1) Заради добивање на дозвола за основање на друштво за управување со доброволни пензиски фондови заинтересираните лица до Агенцијата доставуваат барање со документацијата наведена во членот 39 од овој закон и деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон. Барање за одобрение за управување со доброволен пензиски фонд и барањето за запишување на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови се доставува заедно со барањето за дозвола за основање на друштво.

(2) Барањата од ставот (1) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на лицето или лицата кои би биле основачи на друштво, во форма пропишана од Агенцијата. Во случај да има повеќе лица кои имаат интерес да настапат како еден барател, барањата со документација се поднесуваат заеднички од името на сите лица.

Член 39

(1) Кон барањата од членот 38 став (1) на овој закон се доставува следнава документација:
а) нацрт на статут на идното друштво за управување со доброволни пензиски фондови;
б) нацрт на статут на доброволниот пензиски фонд со кој ќе управува;
в) нацрт на договор со чувар на имот;
г) потпишана изјава од овластени потписници на сите лица кои би биле основачи, доколку добијат дозвола дека ќе основаат друштво за управување со доброволни пензиски фондови и доброволен пензиски фонд согласно со овој закон;
д) список на основачите и податоци за поврзаноста на правните лица и објаснувања за карактерот на таквата поврзаност;

ѓ) за сите лица кои би биле основачи, заверени копии од статутите или други основачки акти на друштвата и извадок од надлежен орган во кој се регистрирани, имиња и адреси на членови на управните одбори и заверени копии од последните три финансиски извештаи ревидирани од надворешен овластен ревизор, како и секој дополнителен доказ потребен за да се покаже дека се исполнети условите од членот 25 на овој закон;
е) документи со кои се потврдува дека на датумот на пријавување за дозвола, основачите кои ќе поседуваат 51% од основачкиот капитал на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови имаат големо искуство во управување со средства;
ж) доказ за потеклото на финансиските средства што ќе бидат уплатени на име основна главнина на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови;
з) список на кандидати за членови на управниот одбор и на надзорниот одбор на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови заедно со изјави со кои тие се согласни да ги извршуваат овие функции доколку добијат дозвола за основање, и да ги задоволат сите услови пропишани со овој закон вклучувајќи повлекување од која било функција што претставува конфликт на интереси и е забранета со овој закон, како и опис на нивните стручни квалификации и на претходното професионално искуство со препораки;
ѕ) податоци за лица кои се предлага да бидат одговорни за инвестиционите одлуки пресметка на програмирани повлекувања, управување со ризици, внатрешна ревизја, индивидуални сметки, маркетинг и контрола на агенти;
и) *укината* ;
ј) програма за имплементирање на основањето на друштво за управување со доброволни пензиски фондови и доброволниот пензиски фонд, како и организациона програма за структурата на друштвото;
к) информативен проспект за доброволниот пензиски фонд, програма за инвестициона стратегија на доброволниот пензиски фонд и програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
л) потпишана изјава од овластени потписници на сите лица кои би биле основачи дека по добивање на одобрение за управување со доброволен пензиски фонд друштвото за управување со доброволни пензиски фондови ќе се вклучи во Центарот за електронски систем за котација (во натамошниот текст: Центарот) согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување и
љ) други документи кои ги пропишува Агенцијата.

(2) По приемот на барањата од членот 38 став (1) на овој закон, Агенцијата може да побара доставување на дополнителни документи и податоци.

(3) Агенцијата може дополнително да испита одделни факти во врска со барањата и документацијата и за таа цел може:
а) да побара информација од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за вклученост на основачите во случаи на перење пари или финансирање на тероризам;
б) да се обрати до други надлежни регулаторни и супервизорски органи и институции во

Република Македонија и во странство и
в) да прибира документи и податоци од други извори.

Член 40

Агенцијата издава дозвола за основање друштво за управување со доброволни пензиски фондови и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд на баратели, врз основа на документите и податоците од членот 39 на овој закон, доколку не е спротивно на интересите на лицата кои би можеле да се зачленат или станат пензионирани членови во идниот доброволен пензиски фонд кој ќе се основа согласно со овој закон и по исполнување на следниве услови:
а) документите и расположливите податоци покажуваат дека заинтересираните лица располагаат со финансиски средства за таа намена;
б) документите и расположливите податоци покажуваат дека заинтересираните лица ги исполнуваат условите за основачи од членовите 24 и 25 на овој закон;
в) документите и расположливите податоци покажуваат дека лицата предложени за членови на управен одбор и на надзорен одбор и лицата одговорни за инвестиционото управување ги исполнуваат условите утврдени со овој закон;
г) дека предложениот назив на идното друштво за управување со доброволни пензиски фондови или називот на доброволниот пензиски фонд нема да ги доведе во заблуда членовите и пензионираните членови на фондот, идните членови и пензионирани членови и кое било друго лице кое би можело да има контакти со друштвото и пензискиот фонд и
д) дека работењето на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови и на доброволниот пензиски фонд ќе се врши согласно со стандардите на управување со пензиски фондови и добрите деловни обичаи.

Член 41

(1) Агенцијата одлучува за барањата од членот 38 став (1) на овој закон во рок од 60 дена од приемот на барањата.

(2) На заинтересираните лица на кои им се прифатени барањата Агенцијата им издава дозвола за основање друштво за управување со доброволни пензиски фондови и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(3) Заинтересираните лица на кои им е издадена дозвола за основање и условно одобрение за управување со пензиски фонд, се должни да основаат друштво согласно со поднесената документација согласно со Законот за трговските друштва и овој закон. Друштвото мора да биде основано во рок од 90 дена од приемот на дозволата, а од оправдани причини Агенцијата може да го продолжи рокот за најмногу 90 дена.

(4) Доколку заинтересираните лица на кои им е издадена дозвола за основање не основаат друштво во рокот определен со ставот (3) од овој член, по истекот на тој рок Агенцијата ќе ја одземе дозволата за основање.

Член 42

(1) На заинтересираните лица на кои не им е издадена дозвола Агенцијата им доставува одлука со образложение за одбивањето. Овие одлуки се достапни на јавноста.

(2) Против одлуката од ставот (1) на овој член заинтересираното лице може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

Член 43

(1) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови ја известува Агенцијата за основањето и уписот во Централниот регистар на Република Македонија во рок од 30 дена од извршениот упис. Друштвото е должно да достави заверена копија од статутот на друштвото, последните верзии на документите од членот 39 став (1) точки б) и в) на овој закон и други документи во врска со работењето со доброволниот пензиски фонд пропишани од Агенцијата.

(2) По исполнување на условите предвидени во членот 41 став (3) од овој закон и ставот (1) од овој член условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд станува полноважно.

(3) По полноважноста на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд Агенцијата го запишува доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и му определува идентификациски број.

(4) Запишувањето на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Друштвото е должно во рок од 90 дена од денот на полноважноста на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, согласно со ставот (2) на овој член, да се вклучи во Центарот согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување.

(6) Друштво за управување со доброволни пензиски фондови не може да започне со активности на управување со пензиски фонд, како и маркетинг и испитување на јавното мислење пред уписот во Централниот регистар на Република Македонија и пред датумот определен од Агенцијата.

Член 44

(1) Сите измени на акционерите, членовите на управниот и надзорниот одбор, одговорните лица или измени и дополнувања на документите и податоците наведени во членот 39 од овој закон, подлежат на одобрение од страна на Агенцијата, освен ако измените се надвор од контролата на друштвото, а тоа ги презело сите потребни мерки за спречување на тие промени. За измените настанати надвор од контрола на друштвото, тоа е должно да ја извести Агенцијата.

(2) Агенцијата ги цени измените од став (1) согласно со одредбите за исполнување на условите од членот 40 на овој закон.

(3) Агенцијата ги пропишува начинот и постапката за давање на одобрението од ставот (1) на овој член.

Член 45

(1) Агенцијата може да повлече или укине одобрение за управување со доброволен пензиски фонд од истите причини од кои одбива барање поради не доставување на документите од членот 39 од овој закон или не исполнување на условите од членовите 40 и 43 став (5) од овој закон, злоупотреба на лични податоци на членови или пензионирани членови на барање од друштво за управување со доброволни пензиски фондови, грубо кршење на одредбите од овој закон и од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, како и во други случаи утврдени со овој закон.

(2) Пред да го повлече или укине одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, Агенцијата на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови му дава можност да ги отстрани незаконитостите во работењето во рок определен од Агенцијата, освен доколку смета дека таквата можност би била спротивна на интересите на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд или на јавниот интерес.

(3) Агенцијата веднаш го известува друштвото за управување со доброволни пензиски фондови за одлуката за повлекување или укинување на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд.

(4) Против одлуката на Агенцијата од ставот (1) на овој член друштвото за управување со доброволни пензиски фондови може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

(5) Агенцијата поблиску го уредува начинот на повлекување или укинување на одобрение за управување со доброволен пензиски фонд од ставот (1) на овој член.

(6) По укинување на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, на друштвото кое управувало со тој пензиски фонд соодветно се применуваат одредбите за ликвидација на друштва од Законот за трговските друштва или одредбите од Законот за стечај.

Член 46

(1) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови на кое му е повлечено одобрението за управување со доброволен пензиски фонд врз основа на членот 45 од овој закон продолжува да работи под надзор на Агенцијата, на начин пропишан од Агенцијата.

(2) Доколку на друштво за управување со доброволни пензиски фондови му се укине одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, врз основа на членот 45 од овој закон, заради заштита на интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови Агенцијата го презема управувањето и раководењето со тој пензиски фонд, до конечноста на одлуката за укинување на одобрението, на начин пропишан од Агенцијата.

(3) Кога одлуката за укинување на одобрението ќе стане конечна, Агенцијата ги распределува членовите и пензионираните членови во постојните доброволни пензиски фондови по случаен избор на начин пропишан од Агенцијата. Доколку нема ниту еден доброволен пензиски фонд Агенцијата управува со пензискиот фонд со кој управувало друштвото на кое му е укинато одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, до основање, односно промена на регистрацијата на друштвото.

(4) При распределбата на членовите и пензионираните членови во доброволните пензиски фондови согласно со ставот (3) од овој член, Агенцијата обезбедува бројот на членовите и пензионираните членови кој се распределува во секој одделен пензиски фонд да се определи според приносот на пензискиот фонд и висината на надоместокот од членот 117 став (1) точки а) и б) на овој закон што го наплатува друштвото кое управува со тој пензиски фонд, на датумот што го утврдува Агенцијата.

Член 47

Друштво за управување со доброволни пензиски фондови може да се спои само со друго друштво за управување со доброволни пензиски фондови.

Член 48

(1) Со спојување на друштвата од членот 47 на овој закон се основа ново друштво.

(2) Новото друштво се основа врз основа на дозвола издадена од Агенцијата, а по основањето, од Агенцијата добива одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(3) Заради добивање на дозвола за основање на новото друштво за управување со доброволни пензиски фондови, постојните друштва доставуваат до Агенцијата барање со документацијата наведена во ставот (5) од овој член и деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон. Барање за одобрение за управување со доброволен пензиски фонд и барањето за запишување на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови се доставува заедно со барањето за дозвола за основање на друштво.

(4) Барањата од ставот (3) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на постојните друштва за управување со доброволни пензиски фондови кои би биле основачи на новото друштво, во форма пропишана од Агенцијата.

(5) Кон барањата од ставот (3) на овој член, друштвата за управување со доброволни пензиски фондови треба да ги достават следниве документи:
а) одлука за спојување донесена од надлежен орган на секое од друштвата;
б) договор за спојување на друштвата;
в) организационен и финансиски план за имплементација на новото друштво;
г) назив на новото друштво и на новиот пензиски фонд;
д) информации за тоа дали акционерите се поврзани лица;
ѓ) документи за финансиската состојба на акционерите на секое друштво, за сите години од неговото основање, а најмногу за период од пет години кој претходи на датумот на поднесување на барањето, вклучувајќи и документи со кои се потврдува дека ниту еден од акционерите нема заостанати неплатени даноци и придонеси за социјално осигурување;
е) ревидиран информативен проспект за новиот доброволен пензиски фонд;
ж) нацрт на статут на новиот доброволен пензиски фонд во кој се наведуваат планираните надоместоци;
з) нацрт на договор со чуварот на имот за новиот доброволен пензиски фонд и детали за раскинувањето на постојните договори;
ѕ) имиња на предложените членови на управниот и надзорниот одбор и доколку овие лица не се дел од друштвата кои се спојуваат и информации од членот 39 став (1) точка з) на овој закон;
и) податоци за лица кои се предлага да бидат одговорни за инвестиционите одлуки пресметка на програмирани повлекувања, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг и контрола на агенти;
ј) програма за инвестиционата стратегија на новиот доброволен пензиски фонд;
к) потпишана изјава од овластени потписници на друштвата кои се спојуваат дека по

добивање на одобрение за управување со доброволен пензиски фонд новото друштво ќе се вклучи во Центарот согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување и
л) други документи кои ги пропишува Агенцијата.

(6) Агенцијата издава дозвола за основање на ново друштво за управување со доброволни пензиски фондови и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд врз основа на документите од ставот (5) на овој член и по исполнување на условите од овој закон.

(7) По полноважноста на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд Агенцијата го запишува доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и му определува идентификациски број.

(8) Запишувањето на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(9) Новото друштво за управување со доброволни пензиски фондови е правен наследник на двете друштва за управување со доброволни пензиски фондови кои го основале.

(10) Агенцијата поблиску го уредува начинот на спојување на друштвата од членот 47 на овој закон и на пензиските фондови од членот 50 став (1) на овој закон.

Член 49

Агенцијата може да одбие барање за спојување на друштва за управување со доброволни пензиски фондови, доколку:
а) барањето со документацијата не ги исполнува условите од овој закон;
б) документите приложени кон барањето или други информации укажуваат дека кое било од друштвата кое се спојува во период од пет години пред поднесување на барањето има заостанати долгови по основ на неплатени даноци и придонеси за социјално осигурување;
в) акциите на кое било од друштвата потекнуваат од заем, кредит или се на кој било начин оптоварени;
г) деловните активности на подносителите на барањето не гарантираат дека новото друштво и пензиските фондови со кои ќе управува ќе бидат управувани во најдобар интерес на членовите и на пензионираните членови и
д) со спојувањето се загрозуваат интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови или друг јавен интерес.

Член 50

(1) Доброволните пензиски фондови се спојуваат во исто време со друштвата кои управувале со тие пензиски фондови и се основа еден доброволен пензиски фонд.

(2) По спојувањето на пензиските фондови од ставот (1) на овој член, новиот доброволен пензиски фонд ги презема правата и обврските од пензиските фондови кои се споиле.

Член 51

Пред спојувањето на друштвата од членот 47 на овој закон, друштвата писмено ги известуваат сите членови, пензионирани членови и осигурители за одлуката за спојување. По спојувањето новото друштво за управување со доброволни пензиски фондови ги известува сите членови, пензионирани членови и осигурители за називот на новото друштво, називот на новиот пензиски фонд и им доставува копија од информативниот проспект, статутот на новото друштво и статутот на новиот пензиски фонд.

Член 52

(1) Друштво за управување со доброволни пензиски фондови може да се присоедини само кон друштво за управување со доброволни пензиски фондови.

(2) Во случај на присоединување на едно кон друго друштво од ставот (1) на овој член, доброволниот пензиски фонд,со кој управува друштвото кое се присоединува се присоединува кон доброволниот пензиски фонд со кој управува друштвото кон кое се врши присоединувањето.

(3) Пред присоединување на доброволните пензиски фондови, друштвото кон кое се врши присоединувањето писмено ги известува сите членови, пензионирани членови и осигурители.

(4) Со присоединување на еден кон друг доброволен пензиски фонд членовите и пензионираните членови, доброволните индивидуални сметки и професионалните сметки од пензискиот фонд кој се присоединува се префрлаат во пензискиот фонд кон кој се присоединува.

(5) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на присоединување на друштвата и пензиските фондови од овој член.

ГЛАВА 5

ОСНОВАЊЕ НА ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЗАДОЛЖИТЕЛНИ И ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ

Член 53

(1) Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови се основа врз основа на дозвола за основање издадена од Агенцијата, а по основањето, од

Агенцијата добива одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(2) Во Централниот регистар на Република Македонија ќе се изврши упис на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови само ако тоа има дозвола од Агенцијата издадена согласно со условите пропишани со овој закон.

(3) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на добивање дозвола за основање и одобренија за управување со пензиски фондови.

Член 54

(1) Заради добивање на дозвола за основање на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови заинтересираните лица доставуваат до Агенцијата барање со документацијата наведена во членот 55 од овој закон и деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со закон. Барањата за одобренија за управување со задолжителен и со доброволен пензиски фонд и барањата за запишување на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови се доставуваат заедно со барањето за дозвола за основање на друштво.

(2) Барањата од ставот (1) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на лицето или лицата кои би биле основачи на друштво, во форма пропишана од Агенцијата. Во случај да има повеќе лица кои имаат интерес да настапат како еден барател, барањата со документација се поднесува заеднички од името на сите лица.

Член 55

(1) Кон барањата од членот 54 став (1) на овој закон се доставува следнава документација:
а) нацрт на статут на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови;
б) нацрт на статути на пензиските фондови со кои ќе управува;
в) нацрт на договор со чувар на имот;
г) потпишана изјава од овластени потписници на сите лица кои би биле основачи, доколку добијат дозвола дека ќе основаат друштво и пензиски фондови, согласно со овој закон;
д) список на основачите и податоци за поврзаноста на правните лица и објаснувања за карактерот на таквата поврзаност;
ѓ) за сите лица кои би биле основачи, заверени копии од статутите или други основачки акти и извадок од надлежен орган во кој се регистрирани, имиња и адреси на членови на управните одбори и заверени копии од последните три финансиски извештаи ревидирани од надворешен овластен ревизор, како и секој дополнителен доказ потребен за да се покаже дека се исполнети условите од членот 26 на овој закон;
е) документи со кои се потврдува дека на датумот на поднесување на барањата,

основачите кои ќе држат 51% од основната главнина на друштвото имаат големо искуство во управување со средства;
ж) доказ за потеклото на финансиските средства што ќе бидат уплатени на име основна главнина на друштвото;
з) список на кандидати за членови на управниот одбор и на надзорниот одбор на друштвото заедно со изјави со кои тие се согласни да ги извршуваат овие функции доколку добијат дозвола за основање, и да ги задоволат сите услови пропишани со овој закон вклучувајќи повлекување од која било функција што претставува конфликт на интереси и е забранета со овој закон, како и опис на нивните стручни квалификации и на претходното професионално искуство со препораки;
ѕ) податоци за лица кои се предлага да бидат одговорни за инвестиционите одлуки пресметка на програмирани повлекувања, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг и контрола на агенти;
и) *укината* ;
ј) програма за имплементирање на основањето на друштво и пензиски фондови, како и организационен план за структурата на друштвото;
к) информативни проспекти за пензиските фондови, програми за инвестициона стратегија на пензиските фондови и програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
л) потпишана изјава од овластени потписници на сите лица кои би биле основачи дека по добивање на одобрение за управување со доброволен пензиски фонд и одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ќе се вклучи во Центарот согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување и
љ) други потребни документи кои ги пропишува Агенцијата.

(2) По приемот на барањата од членот 54 став (1) на овој закон, Агенцијата може да побара доставување на дополнителни документи и податоци.

(3) Агенцијата може дополнително да испита одделни факти во врска со барањата и документација и за таа цел може:
а) да побара информација од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за вклученост на основачите во случаи на перење пари или финансирање на тероризам;
б) да се обрати до други надлежни регулаторни и супервизорски органи и институции во Република Македонија и во странство и
в) да прибира документи и податоци од други извори.

Член 56

Агенцијата издава дозвола за основање друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и условни одобренија за управување со пензиски фондови на баратели, врз основа на документите и податоците од членот 55 на овој закон, доколку

не е спротивно на интересите на лицата кои би можеле да се зачленат или станат пензионирани членови во идните пензиски фондови кои ќе се основаат согласно со овој закон и по исполнување на следниве услови:
а) документите и расположливите податоци покажуваат дека заинтересираните лица располагаат со финансиски средства за таа намена;
б) документите и расположливите податоци покажуваат дека заинтересираните лица ги исполнуваат условите за основачи од членовите 24 и 26 на овој закон;
в) документите и расположливите податоци покажуваат дека лицата предложени за членови на управен одбор и на надзорен одбор и лицата одговорни за инвестиционото управување ги исполнуваат условите утврдени со овој закон;
г) дека предложениот назив на идното друштво или називите на пензиските фондови нема да ги доведе во заблуда членовите и пензионираните членови на фондот, идните членови или пензионирани членови и кое било друго лице кое би можело да има контакти со друштвото и пензиските фондови и
д) дека работењето на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и фондовите со кои ќе управува ќе се врши согласно со стандардите на управување со пензиски фондови и добрите деловни обичаи.

Член 57

(1) Агенцијата одлучува за барањата од членот 54 став (1) на овој закон во рок од 60 дена од приемот на барањата.

(2) На заинтересираните лица на кои им се прифатени барањата Агенцијата им издава дозвола за основање друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, условно одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(3) Заинтересираните лица на кои им е издадена дозвола за основање и условни одобренија за управување со пензиски фондови се должни да основаат друштво согласно со поднесената документација, врз основа на Законот за трговските друштва и овој закон. Друштвото мора да биде основано во рок од 90 дена од приемот на дозволата, а од оправдани причини Агенцијата може да го продолжи рокот за најмногу 90 дена.

(4) Доколку заинтересираните лица на кои им е издадена дозвола за основање не основаат друштво во рокот определен со ставот (3) од овој член, по истекот на тој рок Агенцијата ќе ја одземе дозволата за основање.

Член 58

(1) На заинтересираните лица на кои не им е издадена дозвола Агенцијата им доставува одлука со образложение за одбивањето. Овие одлуки се достапни на јавноста.

(2) Против одлуката од ставот (1) на овој член заинтересираното лице може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

Член 59

(1) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ја известува Агенцијата за основањето и уписот во Централниот регистар на Република Македонија во рок од 30 дена од извршениот упис. Друштвото е должно да достави заверена копија од статутот на друштвото, последните верзии на документите од членот 55 став (1) точки б) и в) на овој закон и други документи во врска со работењето со пензискиот фонд пропишани од Агенцијата.

(2) По исполнување на условите предвидени во членот 57 став (3) од овој закон и ставот (1) од овој член условното одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд стануваат полноважни.

(3) По полноважноста на одобренијата за управување со задолжителен и со доброволен пензиски фонд Агенцијата ги запишува задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и за секој фонд определува идентификациски број.

(4) Запишувањето на задолжителениот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Друштвото е должно во рок од 90 дена од денот на полноважноста на одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрението за управување со доброволен пензиски фонд согласно со ставот (2) на овој член да се вклучи во Центарот согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување.

(6) Друштвото не може да започне со активности на управување со пензиски фонд, како и маркетинг и испитување на јавното мислење пред добивање на дозволата за основање, одобренијата за управување со пензиски фондови, пред уписот во Централниот регистар на Република Македонија и пред датумот определен од Агенцијата.

Член 60

(1) Сите измени на акционерите, членовите на управниот и надзорниот одбор, одговорните лица или измени и дополнувања на документите и податоците наведени во членот 55 од овој закон, подлежат на добрение од страна на Агенцијата, освен ако

измените се надвор од контролата на друштвото, а тоа ги презело сите потребни мерки за спречување на тие промени. За измените настанати надвор од контрола на друштвото, тоа е должно да ја извести Агенцијата.

(2) Агенцијата ги цени измените од ставот (1) на овој член согласно со одредбите за исполнување на условите од членот 56 на овој закон.

(3) Агенцијата ги пропишува начинот и постапката за давање на одобрението од ставот (1) на овој член.

Член 61

(1) Друштво за управување со задолжителни пензиски фондови основано со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување може да управува и со доброволен пензиски фонд по добиена дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови од Агенцијата, а по извршената промена во Централниот регистар на Република Македонија, од Агенцијата, добива одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(2) Заради добивање на дозволата од ставот (1) на овој член и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд, како и заради запишување на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови, друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, доставува до Агенцијата:
а) барања со документација наведени во членовите 38 и 39 став (1) точки а), б), в), ж), ѕ), ј), к), л) и љ) на овој закон;
б) потпишана изјава од овластени потписници на друштвото дека доколку добие дозвола ќе изврши промена во Централниот регистар на Република Македонија и ќе основа доброволен пензиски фонд согласно со овој закон и
в) деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон.

(3) Барањата од ставот (2) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови, во форма пропишана од Агенцијата.

(4) По приемот на барањата од ставот (2) на овој член, Агенцијата може да побара доставување на дополнителни документи и податоци.

(5) Агенцијата може дополнително да испита одделни факти во врска со барањата и документација и за таа цел може:
а) да побара информација од Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам за вклученост на друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови и основачите во случаи на перење пари или финансирање тероризам;

б) да се обрати до други надлежни регулаторни и супервизорски органи и институции во Република Македонија и во странство и
в) да прибира документи и податоци од други извори.

Член 62

Агенцијата издава дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, врз основа на документите и податоците од членот 61 ставови (2), (4) и (5) на овој закон, доколку не е спротивно на интересите на лицата кои би можеле да се зачленат или станат пензионирани членови во доброволниот пензиски фонд кој ќе се основа согласно со овој закон и по оцена за исполнување на следниве услови:
а) од документите и примените податоци произлегува дека доколку се издаде дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, во друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ќе биде уплатена основната главнина пропишана со овој закон;
б) од документите и расположливите податоците произлегува дека барателот располага со финансиски средства за таа намена;
в) од документите и расположливите податоците произлегува дека барателот ги исполнува условите за основачи од членовите 24 и 26 на овој закон;
г) од документите и расположливите податоци произлегува дека лицата предложени за членови на управен одбор и на надзорен одбор и лицата одговорни за инвестиционото управување, ги исполнуваат условите утврдени со овој закон;
д) документите поднесени согласно со членот 61 ставови (2) и (4) од овој закон содржат одредби кои нема да ги загрозат интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови или во тие документи не се пропуштени одредби со кои во доволна мера се заштитени тие интереси;
ѓ) барателот докажал дека обезбедил или ќе обезбеди навремено склучување договори за финансиско сметководство и ревизија на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови согласно со овој закон;
е) предложениот назив на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови или називот на доброволниот пензиски фонд нема да ги доведе во заблуда членовите и пензионираните членови на фондот, идните членови или пензионирани членови и кое било друго лице кое би можело да има контакти со тоа друштво и пензискиот фонд;
ж) работењето на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и на пензиските фондови ќе се врши согласно со стандардите на управување со пензиски фондови и добрите деловни обичаи и
з) од документите и од податоците произлегува дека друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови нема да врши други дејности освен оние за кои е овластено врз основа од овој закон и Законот за задолжително капитално

финансирано пензиско осигурување и кои се директно поврзани со управувањето со пензиски фондови.

Член 63

(1) Агенцијата одлучува за барањето од членот 61 став (2) на овој закон во рок од 60 дена од приемот на барањето.

(2) На друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови на кое му се прифаќа барањето Агенцијата му издава дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(3) Друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови на кое му е издадена дозвола за вршење на дејност – управување со доброволни пензиски фондови е должно да ја изврши промената согласно со поднесената документација врз основа на Законот за трговските друштва и овој закон. Друштвото мора да изврши промена на регистрацијата во Централниот регистар на Република Македонија во рок од 90 дена од приемот на дозволата за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, а од оправдани причини Агенцијата може да го продолжи рокот за најмногу 90 дена.

(4) Доколку друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови на кое му е издадена дозволата за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, не ја изврши промената во рокот определен со ставот (3) од овој член, по истекот на тој рок Агенцијата ќе ја одземе дозволата.

Член 64

(1) На друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови на кое не му е издадена дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, Агенцијата му доставува одлука со образложение за одбивањето. Оваа одлука е достапна на јавноста.

(2) Против одлуката од ставот (1) на овој член друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

Член 65

(1) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ја известува Агенцијата за извршената промена во Централниот регистар на Република Македонија во рок од 30 дена од извршената промена. Друштвото е должно да достави заверена копија од статутот на друштвото, последните верзии на документите од членот

39 став (1) точки б) и в) на овој закон и други документи во врска со работењето со пензискиот фонд пропишани од Агенцијата.

(2) По исполнување на условите предвидени во членот 63 став (3) од овој закон и ставот (1) од овој член условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд станува полноважно.

(3) По полноважноста на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд Агенцијата го запишува доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и му определува идентификациски број.

(4) Запишувањето на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови не може да започне со активности на управување со доброволен пензиски фонд, како и маркетинг и испитување на јавното мислење пред добивање на дозволата за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, одобрението за управување со доброволен пензиски фонд, пред промената во Централниот регистар на Република Македонија и пред датумот определен од Агенцијата.

Член 66

(1)Сите измени на акционерите, членовите на управниот и надзорниот одбор, одговорните лица или измени и дополнувања на документите и податоците наведени во членот 61 став (2) од овој закон, подлежат на одобрение од страна на Агенцијата, освен ако настанат промени кои друштвото не може да ги контролира, а тоа ги презело сите потребни мерки за спречување на тие промени. За измените настанати надвор од контрола на друштвото, тоа е должно да ја извести Агенцијата.

(2) Агенцијата ги цени измените од ставот (1) на овој член согласно со одредбите за исполнување на условите од членот 62 на овој закон.

(3) Агенцијата ги пропишува начинот и постапката за давање на одобрението од ставот (1) на овој член.

Член 67

(1) Друштво за управување со доброволни пензиски фондови основано со овој закон може да управува и со задолжителен пензиски фонд по добиена дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови од Агенцијата, а по извршената промена

во Централниот регистар на Република Македонија, од Агенцијата добива одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд.

(2) Заради добивање на дозволата од ставот (1) на овој член и условно одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд, како и заради запишување на задолжителниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови, друштво за управување со доброволни пензиски фондови, доставува до Агенцијата:
а) барања со документација наведени во членовите 54 и 55 став (1) точки а), б), в), ж), ѕ), ј), к), л) и љ) на овој закон;
б) документи со кои се потврдува дека на датумот на поднесување на барањата основачите на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, кои ќе поседуваат 51% од основачкиот капитал на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, имаат големо искуство во управувањето со средства;
в) потпишана изјава од овластени потписници на друштвото дека доколку добие дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови ќе изврши промена во Централниот регистар на Република Македонија и ќе основа задолжителен пензиски фонд согласно со овој закон и
г) деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон.

(3) Барањата од ставот (2) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, во форма пропишана од Агенцијата.

(4) По приемот на барањата од ставот (2) на овој член, Агенцијата може да побара доставување на дополнителни документи и податоци.

(5) Агенцијата може дополнително да испита одделни факти во врска со барањата и документацијата и за таа цел може:
а) да побара информација од Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам за вклученост на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови и основачите во случаи на перење пари или финансирање тероризам;
б) да се обрати до други надлежни регулаторни и супервизорски органи и институции во Република Македонија и во странство и
в) да прибира документи и податоци од други извори.

Член 68

Агенцијата издава дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови и условно одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, врз основа на документите и податоците од членот 67 ставови (2), (4) и (5) на овој закон, доколку не е спротивно на интересите на

лицата кои би можеле да се зачленат или станат пензионирани членови во задолжителниот пензиски фонд кој ќе се основа согласно со овој закон и по оцена за исполнување на следниве услови:
а) од документите и примените податоци произлегува дека доколку се издаде дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови, во друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ќе биде уплатена основната главнина пропишана со овој закон;
б) од документите и расположливите податоците произлегува дека барателот располага со финансиски средства за таа намена;
в) од документите и расположливите податоците произлегува дека барателот ги исполнува условите за основачи од членовите 24 и 26 на овој закон;
г) од документите и расположливите податоци произлегува дека лицата предложени за членови на управен одбор и на надзорен одбор и лицата одговорни за инвестиционото управување, ги исполнуваат условите утврдени со овој закон;
д) документите поднесени согласно со членот 67 ставови (2) и (4) од овој закон содржат одредби кои нема да ги загрозат интересите на членовите и пензионираните членови на пензиските фондови или во тие документи не се пропуштени одредби со кои во доволна мера се заштитени тие интереси;
ѓ) барателот докажал дека обезбедил или ќе обезбеди навремено склучување договори за финансиско сметководство и ревизија на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови согласно со овој закон;
е) предложениот назив на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови или називот на задолжителниот пензиски фонд нема да ги доведе во заблуда членовите и пензионираните членови на фондот, идните членови или пензионирани членови и кое било друго лице кое би можело да има контакти со тоа друштво и пензискиот фонд;
ж) работењето на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и на пензиските фондови ќе се врши согласно со стандардите на управување со пензиски фондови и добрите деловни обичаи и
з) од документите и од податоците произлегува дека друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови нема да врши други дејности освен оние за кои е овластено врз основа на овој закон и Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и кои се директно поврзани со управувањето со пензиски фондови.

Член 69

(1) Агенцијата одлучува за барањето од членот 67 став (2) на овој закон во рок од 60 дена од приемот на барањето.

(2) На друштвото за управување со доброволни пензиски фондови на кое му се прифаќа барањето, Агенцијата му издава дозвола за вршење на дејност - управување со

задолжителни пензиски фондови и условно одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд.

(3) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови на кое му е издадена дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови е должно да ја изврши промената согласно со поднесената документација врз основа на Законот за трговските друштва и овој закон. Друштвото е должно да изврши пререгистрација во рок од 90 дена од приемот на дозволата за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови, а од оправдани причини Агенцијата може да го продолжи рокот за најмногу 90 дена.

(4) Доколку друштвото за управување со доброволни пензиски фондови на кое му е издадена дозвола за вршење на дејност-управување со задолжителни пензиски фондови не ја изврши промената во рокот определен со ставот (3) од овој член, по истекот на тој рок Агенцијата ќе ја одземе дозволата.

Член 70

(1) На друштвото за управување со доброволни пензиски фондови на кое не му е издадена дозвола за вршење на дејност-управување со задолжителни пензиски фондови, Агенцијата му доставува одлука со образложение за одбивањето. Одлуката е достапна на јавноста.

(2) Против одлуката од ставот (1) на овој член друштвото за управување со доброволни пензиски фондови може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

Член 71

(1) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ја известува Агенцијата за промена во Централниот регистар на Република Македонија во рок од 30 дена од извршената промена. Друштвото е должно да достави заверена копија од статутот на друштвото, последните верзии на документите од членот 55 став (1) точки б) и в) на овој закон и други документи во врска со работењето со пензискиот фонд пропишани од Агенцијата.

(2) По исполнување на условите предвидени во членот 69 став (3) од овој закон и ставот (1) од овој член условното одобрение за управување со пензиски фонд станува полноважно.

(3) По полноважноста на одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд Агенцијата го запишува задолжителниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и му определува идентификациски број.

(4) Запишувањето на задолжителниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови не може да започне со активности на управување со задолжителен пензиски фонд, како и маркетинг и испитување на јавното мислење пред добивање на дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови и одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд, пред уписот во Централниот регистар на Република Македонија и пред датумот определен од Агенцијата.

Член 72

(1) Сите измени на акционерите, членовите на управниот и надзорниот одбор, одговорните лицата или измени и дополнувања на документите и податоците наведени во членот 67 ставови (2) и (4) од овој закон, подлежат на одобрение од страна на Агенцијата, освен ако настанат промени кои друштвото не може да ги контролира , а тоа ги презело сите потребни мерки за спречување на тие промени. За измените настанати надвор од контрола на друштвото, тоа е должно да ја извести Агенцијата.

(2) Агенцијата ги цени измените од ставот (1) на овој член согласно со одредбите за исполнување на условите од членот 68 на овој закон.

(3) Агенцијата ги пропишува начинот и постапката за давање на одобрението од ставот (1) на овој член.

Член 73

Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови по извршената промена од членовите 61 став (1) и 67 став (1) на овој закон ги известува членовите и пензионираните членови на фондовите со кои управува за извршената промена.

Член 74

Агенцијата поблиску го пропишува начинот на добивање дозвола за основање, дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови, дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови и одобрение за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд.

Член 75

(1) Доброволниот пензиски фонд со кој управува друштво за управување со задолжителни и доборооволни пензиски фондови треба да е целосно одвоен од задолжителниот пензиски фонд со кој управува тоа друштво.

(2) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на одделното водење на евиденцијата за доброволниот пензиски фонд и за задолжителниот пензиски фонд управувани од друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, како и мерките потребни за финансиско одделување на задолжителниот пензиски фонд од доброволниот пензиски фонд.

Член 76

(1) Агенцијата може да повлече или укине одобрение за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд од истите причини од кои одбива барање поради не доставување на документите од членовите 55, 61 ставови (2), (4) и (5) и 67 ставови (2), (4) и (5) од овој закон или не исполнување на условите од членовите 56, 59 став (5), 62, 65 став (5), 68 и 71 став (5) од овој закон, злоупотреба на лични податоци на членови или пензионирани членови на барање од друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, грубо кршење на одредбите од овој закон и од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, како и во други случаи утврдени со овој закон.

(2) Пред да го повлече или укине одобрението за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд, Агенцијата на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови му дава можност да ги отстрани незаконитостите во работењето во рок определен од Агенцијата, освен доколку смета дека таквата можност би била спротивна на интересите на членовите и на пензионираните членови на задолжителниот и/или доброволниот пензиски фонд или на јавниот интерес.

(3) Агенцијата веднаш го известува друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови за одлуката за повлекување или укинување на одобрението за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд.

(4) Против одлуката на Агенцијата од ставот (1) на овој член друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да поднесе тужба за поведување на управен спор до надлежен суд. Тужбата не го одложува извршувањето на одлуката.

(5) Агенцијата поблиску го уредува начинот на повлекување или укинување на одобрение за управување со задолжителен и/или доброволен пензискиот фонд од ставот (1) на овој член.

(6) По укинување на одобренијата за управување со задолжителен и со доброволен пензиски фонд на друштвото кое управувало со тие пензиски фондови, соодветно се применуваат одредбите за ликвидација на друштва од Законот за трговските друштва или одредбите од Законот за стечај.

Член 77

(1) Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови на кое му е повлечено одобрението за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд врз основа на членот 76 од овој закон продолжува да работи под надзор на Агенцијата, на начин пропишан од Агенцијата.

(2) Доколку на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови му се укине одобрението за управување со задолжителен и/или доброволен пензиски фонд, врз основа на членот 76 од овој закон, заради заштита на интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови Агенцијата го презема управувањето и раководењето со тој пензиски фонд, до конечноста на одлуката за укинување на одобрението, на начин пропишан од Агенцијата.

(3) Кога одлуката за укинување на одобрението за управување со доброволен пензиски фонд ќе стане конечна, Агенцијата ги распределува членовите и пензионираните членови во постојните доброволни пензиски фондови по случаен избор на начин пропишан од Агенцијата. Доколку нема ниту еден доброволен пензиски фонд Агенцијата управува со пензискиот фонд со кој управувало друштвото на кое му е укинато одобрението за управување со доброволен пензиски фонд.

(4) При распределбата на членовите и пензионираните членови во доброволните пензиски фондови согласно со ставот (3) од овој член, Агенцијата обезбедува бројот на членовите и пензионираните членови кои се распределуваат во секој доброволен пензиски фонд да се определи според приносот на пензискиот фонд и висината на надоместокот од членот 117 став (1) точка а) на овој закон што го наплатува друштвото кое управува со тој пензиски фонд, на датумот што го утврдува Агенцијата.

(5) Кога одлуката за укинување на одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд ќе стане конечна, Агенцијата ги распределува членовите и пензионираните членови во постојните задолжителни пензиски фондови по случаен избор на начин пропишан од Агенцијата. Доколку има помалку од два задолжителни пензиски фонда Агенцијата управува со пензискиот фонд со кој управувало друштвото на кое му е укинато одобрението за управување со задолжителен пензиски фонд.

(6) При распределбата на членовите и пензионираните членови во задолжителни пензиски фондови согласно со ставот (5) од овој член, Агенцијата обезбедува бројот на членовите и пензионираните членови кои се распределуваат во секој задолжителен пензиски фонд да

се определи според приносот на пензискиот фонд и висината на надоместокот од членот 95 став (1) точка а) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување што го наплатува друштвото кое управува со тој пензиски фонд, на датумот што го утврдува Агенцијата.

Член 78

Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да се спои само со друго друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

Член 79

(1) Со спојување на друштвата од членот 78 на овој закон се основа ново друштво.

(2) Новото друштво се основа врз основа на дозвола издадена од Агенцијата, а по основањето, од Агенцијата добива одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

(3) Заради добивање на дозвола за основање на новото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, постојните друштва доставуваат до Агенцијата барање со документацијата наведена во ставот (5) од овој член и деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон. Барањата за одобренија за управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд и барањата за запишување на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови се доставуваат заедно со барањето за дозвола за основање на друштво.

(4) Барањата од ставот (3) на овој член се поднесуваат потпишани од овластени потписници на постојните друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови кои би биле основачи на новото друштво, во форма пропишана од Агенцијата.

(5) Кон барањата од ставот (3) на овој член, друштвата за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови треба да ги достават следниве документи:
а) одлука за спојување донесена од надлежен орган на секое од друштвата;
б) договор за спојување на друштвата;
в) организационен и финансиски план за имплементација на новото друштво;
г) назив на новото друштво и на новите пензиски фондови;
д) информации за тоа дали акционерите се поврзани лица;
ѓ) *укината* ;
е) ревидирани информативни проспекти за новите пензиски фондови;
ж) нацрт на статут на новите пензиски фондови во кој се наведуваат планираните

надоместоци;
з) нацрт на договор со чуварот на имот за новите пензиски фондови и детали за раскинувањето на постојните договори;
ѕ) имиња на предложените членови на управниот и надзорниот одбор и доколку овие лица не се дел од друштвата кои се спојуваат и информации од членот 55 став (1) точка з) на овој закон;
и) податоци за лица кои се предлага да бидат одговорни за инвестиционите одлуки пресметка на програмирани повлекувања, управување со ризици, внатрешна ревизја, индивидуални сметки, маркетинг и контрола на агенти;
ј) програма за инвестиционата стратегија на новите пензиски фондови;
к) потпишана изјава од овластени потписници на друштвата кои се спојуваат дека по добивање на одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд новото друштво ќе се вклучи во Центарот согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување и
л) други документи кои ги пропишува Агенцијата.

(6) Агенцијата издава дозвола за основање на ново друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд врз основа на документите од ставот (5) на овој член и по исполнување на условите од овој закон.

(7) По полноважноста на одобренијата за управување со задолжителен и со доброволен пензиски фондови Агенцијата ги запишува задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови и им определува идентификациски број.

(8) Запишувањето на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на запишувањето во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(9) Новото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови е правен наследник на двете друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови кои го основале.

(10) Агенцијата поблиску го уредува начинот на спојување на друштвата од членот 78 на овој закон и спојувањето на пензиските фондови од членот 81 став (1) на овој закон.

Член 80

Агенцијата може да одбие барање за спојување на друштва за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, доколку:
а) барањето со документацијата не ги исполнува условите од овој закон;
б) документите приложени кон барањето или други информации укажуваат дека кое било од друштвата кое се спојува во период од пет години пред поднесување на барањето има заостанати долгови по основ на неплатени даноци и придонеси за социјално осигурување;
в) акциите на кое било од друштвата потекнуваат од заем, кредит или се на кој било начин отповарени;
г) деловните активности на подносителите на барањето не гарантираат дека новото друштво и пензиските фондови со кои ќе управува ќе бидат управувани во најдобар интерес на членовите и на пензионираните членови и
д) со спојувањето се загрозуваат интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови или друг јавен интерес.

Член 81

(1) Доброволните пензиски фондови се спојуваат во исто време со друштвата кои управувале со тие пензиски фондови и се основа еден доброволен пензиски фонд .

(2) Задолжителните пензиски фондови се спојуваат во исто време со друштвата кои управувале со тие пензиски фондови и се основа еден задолжителен пензиски фонд.

(3) По спојувањето на пензиските фондови од ставовите (1) и (2) на овој член, новите пензиски фондови ги преземаат правата и обврските од пензиските фондови кои се споиле.

Член 82

Пред спојувањето на друштвата од членот 78 на овој закон, друштвата писмено ги известуваат сите членови, пензионирани членови и осигурители за одлуката за спојување. По спојувањето, новото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови писмено ги известува сите членови, пензионирани членови и осигурители за називот на новото друштво, називите на новите пензиски фондови и им доставува копија од информативниот проспект, статутот на новото друштво и статутите на новите пензиски фондови.

Член 83

(1) Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да се присоедини само кон друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(2) Во случај на присоединување на едно кон друго друштво од ставот (1) на овој член, доброволниот пензиски фонд со кој управува друштвото кое се присоединува се присоединува кон доброволниот пензиски фонд со кој управува друштвото кон кое се врши присоединувањето. Задолжителниот пензиски фонд со кој управува друштвото кое се присоединува, се присоединува кон задолжителниот пензиски фонд со кој управува друштвото кон кое се врши присоединувањето.

(3) Пред присоединување на пензиските фондови од ставот (2) на овој член, друштвото кон кое се врши присоединувањето писмено ги известува сите членови, пензионирани членови и осигурители.

(4) Со присоединување на еден кон друг доброволен пензиски фонд членовите, доброволните индивидуални сметки и професионалните сметки од пензискиот фонд кој се присоединува се префрлаат во пензискиот фонд кон кој се присодинува. Со присоединување на еден кон друг задолжителен пензиски фонд членовите и пензионираните членови, индивидуалните сметки од пензискиот фонд кој се присоединува се префрлаат во пензискиот фонд кон кој се присоединува.

(5) Агенцијата го пропишува начинот на присоединување на друштвата и пензиските фондови од овој член.

ГЛАВА 6

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПЕНЗИСКИ ШЕМИ

Член 84

(1) Работодавач или здружение на граѓани може да организира и финансира професионална пензиска шема само за своите вработени или членови.

(2) Повеќе работодавачи или повеќе здруженија на граѓани можат заедно да организираат и финансираат професионални пензиски шеми.

(3) Осигурителот потпишува договор со друштвото кое го избрал да управува со доброволниот пензиски фонд во кој ќе биде вклучена професионалната пензиска шема.

(4) Осигурителот донесува правила за професионалната пензиска шема. Правилата за професионалната пензиска шема задолжително содржат:
а) име на професионалната пензиска шема;
б) назив на доброволниот пензиски фонд во кој е вклучена професионалната пензиска шема и назив на друштвото кое управува со тој пензиски фонд;
в) придонес кој осигурителот ќе го уплаќа за професионалната пензиска шема во име на вработените или членовите пресметан како процент од плата или како фиксен износ;

г) услови за стекнување право за учество во професионалната пензиска шема, согласно со овој закон;
д) детални податоци за надоместоците од членот 117 став (1) на овој закон и
ѓ) информации за правата на премин и правата на пензиски надоместок.

Член 85

(1) Осигурител плаќа придонеси за секој учесник во професионалната пензиска шема која тој ја организира и финансира.

(2) Осигурител може да ја укине професионалната пензиска шема, да ги измени правилата на професионална пензиска шема или да го смени доброволниот пензиски фонд каде што е вклучена професионалната пензиска шема.

(3) Доколку осигурителот презема некоја од активностите од ставот (2) на овој член е должен претходно во рок од 30 дена писмено да ги извести сите учесници во професионалната пензиска шема.

Член 86

(1) Осигурител може да определи кои вработени или членови можат да учествуваат во професионалната пензиска шема и да ја определи стапката на придонес која ќе ја уплаќа за секој од нив.

(2) Здружение на граѓани кое организирало професионална пензиска шема може да определи дека негов член може да учествува во професионалната пензиска шема само доколку членот финансиски учествува во покривање на трошоците на здружението поврзани со професионалната пензиска шема.

(3) Учеството во професионална пензиска шема престанува со:
а) престанок на работниот однос или членство во здружение на граѓани и пренос на средствата од постојната професионална сметка на друга професионална сметка или доброволна индивидуална сметка, согласно со овој закон и
б) укинување на професионална пензиска шема и пренос на средствата од постојната професионална сметка на друга професионална сметка или доброволна индивидуална сметка согласно со овој закон.

Член 87

Еден осигурител може да организира само една професионална пензиска шема.

Член 88

Секое лице, во рок од 15 дена од стапување во работен однос кај работодавач кој организирал професионална пензиска шема, има право на копија од правилата на професионалната пензиска шема, статутот на пензискиот фонд во кој е вклучена шемата, без оглед на тоа дали во моментот на вработувањето има право да членува во професионалната пензиска шема.

Член 89

Осигурителот е должен да ги плати од сопствени средства надоместоците од членот 117 став (1) точки а) и в) на овој закон, за членовите на пензискиот фонд кои учествуваат во неговата професионална пензиска шема.

Член 90

(1) Осигурителот е должен изборот на доброволен пензиски фонд да го направи во најдобар интерес на своите вработени или членови.

(2) Осигурителот не може да воведува никакви механизми за ограничување на правата на стекнување пензиски надоместок за членовите кои учествуваат во неговата професионална пензиска шема.

Член 91

(1) Секој учесник во професионална пензиска шема потпишува изјава за согласност за учество во професионална пензиска шема и ја доставува до осигурителот.

(2) По потпишување на договорот од членот 84 став (4) на овој закон осигурителот доставува до друштвото листа на учесници во неговата професионална пензиска шема. Осигурителот редовно го известува друштвото за секоја промена на листата.

(3) Лицата кои стануваат членови на доброволен пензиски фонд врз основа на професионалната пензиска шема добиваат потврди за членство од друштвото во рок од 30 дена од зачленувањето и не склучуваат договор со друштвото кое управува со доброволниот пензиски фонд.

(4) Агенцијата ја пропишува стандардизиранаата форма на изјавата за согласност за учество во професионална пензиска шема и на потврдата за членство од ставовите (1) и (3) на овој член.

(5) Член во доброволен пензиски фонд врз основа на професионална пензиска шема ги има истите права како и член врз основа на договор за членство склучен со друштво, освен правото да уплаќа придонес.

ЗТСП

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ТРУДОВО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

(6) Друштво не може да ограничи или одбие право на член на пензиски фонд врз основа на професионална пензиска шема ако тој член нема договор за членство со друштвото.

Член 92

(1) Средствата на учесник во професионална пензиска шема, на кој му престанал работниот однос или членството кај еден осигурител се пренесуваат од постојната професионална сметка на идната професионална сметка од професионалната пензиска шема организирана од другиот осигурител.

(2) Доколку по истекот на 90 дена од престанокот на работниот однос или членството во здружение на граѓани, лицето не стане учесник на професионална пензиска шема кај друг осигурител, средствата од неговата постојна професионална сметка се пренесуваат на неговата доброволна индивидуална сметка.

(3) Доколку средствата од професионалната сметка не се пренесат на неговата доброволна индивидуална сметка по истекот на рокот од ставот (2) на овој член, друштвото кое ја води постојната професионална сметка ќе побара информација од Агенцијата дали членот има доброволна индивидуална сметка и доколку има ги пренесува средствата од постојната професионална сметка на доброволната индивидуална сметка.

(4) Доколку друштвото добие информација од Агенцијата дека членот нема доброволна индивидуална сметка, тоа му отвора доброволна индивидуална сметка во доброволниот пензиски фонд со кој управува и ги пренесува средствата од постојната професионална сметка на доброволната индивидуална сметка. Истовремено друштвото на членот му доставува потврда за членство.

(5) Доколку осигурителот ја укине професионалната пензиска шема, средствата на учесникот на професионалната пензиска шема се пренесуваат согласно со одредбите од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член.

(6) Агенцијата го пропишува времето и начинот за пренос на средствата согласно со ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) на овој член.

Член 93

(1) Доколку два осигурители се спојат или присоединат, единствениот осигурител кој ќе произлезе од тој процес, во рок од 180 дена од датумот на спојување или присоединување треба да организира единствена професионална пензиска шема за своите вработени или членови.

(2) Агенцијата го пропишува начинот на спојување или присоединување на професионалните пензиски шеми.

ГЛАВА 7

ЧЛЕНУВАЊЕ ВО ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД И ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСИ

Член 94

(1) Член на доброволен пензиски фонд може да биде секое лице кое навршило најмалку 15 години и е сопственик на доброволна индивидуална сметка или секое лице кое е учесник во професионална пензиска шема и е сопственик на професионална сметка.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член стекнува членство во доброволен пензиски фонд со потпишување договор за членство со друштвото кое управува со тој доброволен пензиски фонд и со отворање доброволна индивидуална сметка или со отворање професионална сметка.

(3) Друштво не може да одбие зачленување на лице во доброволниот пензиски фонд со кој управува доколку има најмалку 15 години возраст и најмногу 70 години возраст, освен на лицата од членот 95 став (6) на овој закон.

(4) Агенцијата ја пропишува стандардизиранaта форма на договорот за членство од ставот (2) на овој член. Договорот за членство може да се менува со анекс само доколку настане вклучување, промена или исклучување на физичкото лице - уплаќач од договорот.

(5) Агенцијата поблиску го уредува начинот на членството во доброволен пензиски фонд согласно со овој член.

Член 95

(1) За лицата кои потпишале договор за членство друштвото отвора доброволна индивидуална сметка, а за лицата кои се во професионална пензиска шема друштвото отвора професионална сметка, веднаш по првата уплата на придонес.

(2) Едно лице може да има само една доброволна индивидуална сметка и една професионална сметка. Доколку едно лице е вработено и/или е член кај повеќе осигурители може да има само една професионална сметка по сопствен избор.

(3) Едно лице може да има доброволна индивидуална сметка и професионална сметка во ист или различен доброволен пензиски фонд.

(4) Само осигурител може да уплаќа придонеси на професионална сметка, а не може да уплаќа придонес на доброволна индивидуална сметка.

(5) Друго физичко лице може да уплаќа придонес на доброволна индивидуална сметка на член во пензиски фонд, врз основа на потпишан договор за членство од страна на членот, физичкото лице и друштвото.

(6) Уплати во доброволен пензиски фонд, за себе или за друго физичко лице, не може да врши лице кое остварило право на пензија согласно со Законот за пензиското и инвалидското осигурување кое повлекува средства согласно со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување или кое остварува пензиски надоместок согласно со овој закон. Доколку член со доброволна индивидуална сметка оствари пензиски надоместок согласно со овој закон, осигурител може да уплаќа придонеси на неговата професионална сметка.

(7) Уплати во доброволен пензиски фонд не може да се прават во име и за сметка на лице кое навршило 70 години возраст.

Член 96

(1) Член на доброволен пензиски фонд може да премине и да се зачлени во друг доброволен пензиски фонд.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, член на доброволен пензиски фонд како учесник во професионална пензиска шема не може да премине во друг доброволен пензиски фонд во периодот додека е вработен или е член на осигурител.

(3) Член кој има доброволна индивидуална сметка во доброволен пензиски фонд (постоен доброволен пензиски фонд) може да стане член на доброволен пензиски фонд управуван од друго друштво (иден доброволен пензиски фонд), со потпишување договор за членство со друштвото кое управува со идниот доброволен пензиски фонд, потпишување формулар за согласност за премин и плаќање надоместок согласно со членот 117 став (1) точка в) од овој закон.

(4) Агенцијата го пропишува начинот на премин од еден во друг доброволен пензиски фонд и формуларот за согласност за премин.

Член 97

(1) Во случај на преминување на членот од еден во друг пензиски фонд согласно со членот 96 од овој закон, средствата на тој член се пренесуваат од постојниот во идниот пензиски фонд на првиот нареден датум на пренос.

(2) Агенцијата поблиску ги уредува начинот и датумите на пренос на средствата меѓу пензиските фондови со кои управуваат различни друштва и видот на податоците што се доставуваат.

Член 98

(1) Друштвата се должни да превземаат мерки и активности согласно со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

(2) Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување врши супервизија на системите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на друштвата.

Член 99

Доколку член на доброволен пензиски фонд кој има доброволна индивидуална сметка престане да уплаќа придонеси во доброволниот пензиски фонд пред пензионирање, тој останува да биде член на пензискиот фонд сé до смртта, до премин во друг фонд или до остварување право на пензиски надоместок и ги има истите права како другите членови на тој фонд согласно со овој закон.

Член 100

Агенцијата го пропишува начинот на уплата на придонеси во доброволни пензиски фондови.

Член 101

(1) Средствата од сметката на членот и на пензионираниот член на доброволниот пензиски фонд се дел од неговиот личен имот.

(2) Средствата од сметката на член и на пензиониран член на доброволен пензиски фонд не можат да се користат во постапка на порамнување или стечај.

(3) Средствата на сметката на член и на пензиониран член на доброволен пензиски фонд не можат да се даваат во залог, асигнација или да се пренесуваат во полза на трети лица, освен кога тоа е изречно допуштено со овој закон.

(4) Правните дела во врска со ставовите (2) и (3) од овој член се ништовни.

ГЛАВА 8

ПРЕКУГРАНИЧНО ЧЛЕНУВАЊЕ ВО ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Член 102

(1) Осигурител со седиште на територијата на друга земја членка на Европската унија може да организира професионална пензиска шема која ќе се вклучи во доброволен пензиски фонд со кој управува друштво со седиште во Република Македонија.

(2) Друштво кое сака да прифати професионална пензиска шема организирана и финансирана од осигурител чие седиште се наоѓа на територијата на друга земја членка на Европската унија ја известува Агенцијата за својата намера.

(3) Известувањето до Агенцијата од ставот (2) на овој член треба да содржи:
а) назив на предложениот осигурител;
б) главни карактеристики на професионалната пензиска шема и
в) податоци за земјата членка во која се наоѓа седиштето на осигурителот.

Член 103

По добивање на известувањето од членот 102 став (2) на овој закон Агенцијата, во рок од 180 дена од приемот на сите информации, ги доставува информациите до надлежните органите на земјата членка во која предложениот осигурител има седиште и соодветно го информира друштвото, освен ако има причина за сомневање дали административната структура, финансиската состојба на друштвото, неговата репутација и професионалните квалификации или искуство на лицата кои управуваат со друшвото ги исполнуваат условите на земјата членка на Европската унија.

Член 104

(1) Друштвото може да ја вклучи во пензискиот фонд професионалната пензиска шема на осигурител од друга земја членка на Европската унија по добивање информација од Агенцијата примена од надлежните органи на земјата членка во која се наоѓа седиштето на потенцијалниот осигурител дека се исполнети условите од законите релевантни за професионалната пензиска шема во земјата членка.

(2) Агенцијата го пропишува начинот на вклучување на професионална пензиска шема, организирана и финансирана од осигурител чие седиште се наоѓа на територијата на друга земја членка на Европската унија, во доброволен пензиски фонд.

Член 105

Осигурител со седиште во Република Македонија може да го довери управувањето со неговата професионални пензиска шема на друштво овластено да управува со професионални пензиски шеми во друга земја членка на Европската унија, согласно со законите од областа на трудот, социјалното осигурување во Република Македонија и овој закон.

ГЛАВА 9

МАРКЕТИНГ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Член 106

(1) Никој не смее на друго лице да нуди какви било подароци со цел да го наведе да се зачлени, да склучи договор за програмирани повлекувања, договор за еднократна исплата, или договор за повеќекратни исплати во некој доброволен пензиски фонд или да остане член или пензиониран член во некој доброволен пензиски фонд, како и да учествува во професионална пензиска шема или да остане во професионална пензиска шема.

(2) Никој не смее на друго лице да нуди какви било подароци со цел да го наведе да присуствува или да остане на места каде што се врши маркетинг на доброволен пензиски фонд.

(3) Никој не смее да нуди какви било подароци на осигурител или на со него поврзани лица, со цел да го поттикне или награди да стане или остане организатор на професионална пензиска шема во некој доброволен фонд или да им наложи на неговите вработени или членови да учествуваат во некоја професионална пензиска шема.

(4) Никој не смее да нуди какви било подароци на синдикат или друга организација, колективно тело или на лица поврзани со таа организација или тело, со цел да го поттикне или награди доколку ги наведе или им наложи на своите членови да се зачленат во некој доброволен пензиски фонд.

(5) Подарок, во смисла на овој член значи, но не се ограничува на парични награди, плаќање на паричен надоместок за предвремено прекинување на членство или раскинување на договор за програмирани повлекувања или повеќекратни исплати од друг доброволен пензиски фонд, подарување на подвижни и недвижни ствари, уметнички дела, организирање изложби или претстави, или други сторувања кои вообичаено треба да се платат, освен оние плаќања кои непосредно произлегуваат од првата на членовите и пензионираните членови на доброволен пензиски фонд.

Член 107

(1) Лицата од ставот (3) на овој член не смеат да даваат погрешни и неточни информации за доброволниот пензиски фонд, професионалната пензиска шема или за друштвото кое управува со тој фонд или информации кои можат да ги доведат во заблуда членовите и пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд, лицата кои имаат право да станат членови и пензионирани членови на доброволен пензиски фонд, лицата кои во иднина би имале право да станат членови и пензионирани членови на доброволен

пензиски фонд, осигурители и потенцијални осигурители, ниту со усни изјави, пишан материјал, преку оглас и каков било друг рекламен материјал.

(2) Лицата од ставот (3) на овој член не смеат да даваат никакви изјави или предвидувања за идните инвестициони резултати на доброволниот пензиски фонд, на членовите и пензионираните членови на тој доброволен пензиски фонд и на лицата кои би можеле да се зачленат или станат пензионирани членови во тој доброволен пензиски фонд во иднина, осигурители и потенцијални осигурители, освен изјави во форма и на начин пропишани од Агенцијата.

(3) Лицата од ставовите (1) и (2) на овој член се:
а) друштвата;
б) поврзани лица на друштвата и
в) агенти или вработени во друштвата и во поврзаните лица.

(4) Друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд е должно да го достави до Агенцијата, во фотокопија или на соодветен надворешен медиум, објавениот материјал за маркетинг во рок од три дена по неговото објавување. Агенцијата донесува упатства за содржината на рекламите и за другиот материјал за маркетинг на доброволните пензиски фондови и на друштвата кои управуваат со нив.

(5) Доколку Агенцијата смета дека некоја реклама или друг пишан материјал може да предизвика заблуда, може со решение да го забрани натамошното објавување или дистрибуција и да нареди објавување на измена на тој материјал во рок кој самата ќе го определи.

(6) Агенцијата донесува упатства за содржината на рекламите и за другиот промотивен материјал на доброволните пензиски фондови и на друштвата кои управуваат со нив.

Член 107-а

(1) Лицето одговорно за маркетинг е одговорно зарекламирање на работењето на друштвото што управува со доброволниот пензиски фонд и доброволниот пензиски фонд со кој тоа управува и информирање поврзано со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување, согласно со закон.

(2) Лицето одговорно за контрола на агенти е должно да врши контрола над активностите на агентите поврзани со зачленување и премин на членови од еден во друг доброволен пензиски фонд и склучување на договори за исплата на пензиски надоместоци.

Член 108

(1) Друштво може да врши работи на маркетинг на доброволен пензиски фонд во своите простории и во просториите на неговите деловни соработници за маркетинг. Просторијата треба да ги исполнува следниве услови:
а) има најмалку еден агент;
б) има одговорно лице за вршење работи на маркетинг на друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд, кое може да биде вработено во деловниот соработник и
в) обезбедува соодветен простор за вршење на работи на маркетинг на друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд.

(2) Деловен соработник за маркетинг од ставот (1) на овој член може да биде банка или друштво за осигурување. Друштвото е должно со деловниот соработник да склучи договор за вршење на работите на маркетинг на доброволен пензиски фонд во просториите на деловниот соработник.

(3) Друштвото е одговорно за исполнување на условите од ставот (1) на овој член.

(4) Друштвото на последниот работен ден од кварталот доставува до Агенцијата листа на просториите на деловните соработници за маркетинг која покрај називот содржи адреса и одговорно лице.

Член 109

(1) Друштво може да склучи договор за членство, договор за програмирани повлекувања, договор за еднократна исплата и договор за повеќекратни исплати со лице само преку регистриран агент.

(2) Агентот задолжително присуствува при склучувањето на договорот за членство, договорот за програмирани повлекувања, договорот за еднократна исплата и договорот за повеќекратни исплати и е должен да го потпише таквиот договор.

(3) Работи на маркетинг на пензиски фондови може да врши лице по неговото запишување во регистарот на агенти.

(4) Агентот може да врши работи на маркетинг во исто време само на едно друштво за управување со задолжителни пензиски фондови или само на едно друштво за управување со доброволни пензиски фондови или само на едно друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови.

(5) Агентот е должен повторно да се регистрира за да врши во иднина работи на маркетинг на друго друштво од ставот (4) на овој член.

(6) Секое лице кое врши работи на маркетинг на доброволен пензиски фонд преку телефон и преку повикувачки центар има обврска да биде регистриран агент.

(7) Агенцијата може да го избрише од регистарот на агенти секое лице кое не ги почитува одредбите од овој закон и нема да му дозволи на лицето повторно запишување во регистерот, во рок од три години од датумот на бришење.

(8) Агенцијата организира испит за стекнување својство агент кој го полагаат сите лица кои треба да станат агенти на некое од друштвата од ставот (4) на овој член. Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е должно да поднесе барање од име на агентот за негово запишување во регистарот на агенти доколку лицето ги исполнува условите и да достави барање за бришење на агентот од регистарот на агенти доколку не исполнува некој од условите од членот 77 став (6) на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

(9) На лицата кои треба да се запишат во регистарот на агенти соодветно ќе се применуваат одредбите за условите за запишување во регистарот на агенти, начинот и постапката за полагање на испит и издавање на уверение за стекнување својство агент од членот 77 ставови (6), (7), (9), (10) и (11) на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Член 110

Агентот е должен сите контакти со членот, пензионираниот член или со лицата кои имаат право да станат членови и пензионирани членови на пензиски фонд да ги врши лично и не смее да склучува договор за членство, договор за програмирани повлекувања, договор за еднократна исплата и договор за повеќекратни исплати преку друго лице.

Член 111

(1) Доколку вработен, претставник, агент или поврзано лице на друштво или друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови изврши влијание на член или на пензиониран член да го раскине договорот со друго друштво или друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови и да склучи договор со друштвото кое го застапува или претставува, мора да им даде приоритет на интересите на тој член наспроти личните или интересите на друштвото.

(2) Под личен контакт во смисла на ставот (1) од овој член се подразбира лична средба, телефонски разговор или лично адресирана кореспонденција меѓу вработено лице, претставник или агент на друштвото и лицето во прашање или друго со него поврзано лице.

Член 112

(1) Се забранува примената на постапки на маркетинг на доброволни пензиски фондови што се спротивни на јавниот морал и што можат да наштетат на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување.

(2) Се забранува одговорно лице на вработен да му рекламира доброволен пензиски фонд, освен во случај кога работодавачот организирал професионална пензиска шема за своите вработени.

ГЛАВА 10

ОБВРСКИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ И ИНФОРМИРАЊЕ

Член 113

(1) Секое друштво е должно да има информативниот проспект за доброволниот пензиски фонд со кој управува. Информативниот проспект содржи целосни, точни и објективни податоци за доброволниот пензиски фонд и друштвото кое управува со тој фонд, кои се потребни за потенцијалниот член да донесе одлука за зачленување во добороволниот пензиски фонд и потенцијалниот пензиониран член да склучи договор за програмирани повлекувања или договор за повеќекратни исплати, и тоа:
а) назив и седиште на друштвото и фондот со кој управува;
б) имињата на членовите на управниот одбор и на надзорниот одбор на друштвото;
в) имињата и адресите на акционерите и нивното учество во основната главнина на друштвото;
г) назив и седиште на чуварот на имот и податоци за евентуални промени на чуварот на имот направени претходната година и причините за таквите промени;
д) податоци за ревизорот на доброволниот пензиски фонд и друштвото;
ѓ) основните принципи на инвестирањето за периодот од ставот (1) на овој член и самоограничувањата при инвестирањето освен ограничувањата утврдени во овој закон;
е) одговорност при носење на инвестициони одлуки;
ж) надоместоци, провизии и сите други трошоци што се наплатуваат од членовите и од пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд;
з) начин на зачленување, склучување на договор за програмирани повлекувања, склучување на договор за еднократна исплата, склучување на договор за повеќекратни исплати и склучување на договор за премин;
ѕ) начин на известување на членовите и на пензионираните членови;
и) право на пензиски надоместок;
ј) портфолиото на доброволниот пензиски фонд;
к) бројот на членовите и пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд;
л) нето вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд и
љ) други податоци за работењето на друштвото што може да ги пропише Агенцијата заради обезбедување на транспарентност.

(2) Информативниот проспект од ставот (1) на овој член друштвото е должно да го објави најдоцна до 31 март секоја тековна година со состојба на 31 декември претходната година на веб страницата на друштвото и во еден од најтиражните дневни весници што се дистрибуира на целата територија на Република Македонија.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член во рок од 15 дена од уписот на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови, друштвото е должно да го објави информативниот проспект со податоци од ставот (1) точки а), б) в), г), д), ѓ), е), ж), з), ѕ), и) и љ) на овој член.

(4) Друштвото е должно да ги достави, по барање од член или пензиониран член на доброволниот пензиски фонд, информативниот проспект и статутот на доброволниот пензиски фонд со кој управува и истите да ги даде на увид на секое лице кое ќе се пријави за членство, ќе сака да склучи договор за програмирани повлекувања, договор за еднократна исплата и договор за повеќекратни исплати во доброволниот пензиски фонд со кој управува тоа друштво.

Член 114

(1) Друштвото е должно редовно, а најмалку еднаш годишно во писмена форма да ги информира членовите на доброволниот пензиски фонд за состојбата на средствата на нивните доброволни индивидуални сметки или професионални сметки, за датумите на уплата на придонесите и на преносот на средствата за членот на тој фонд во текот на односниот период и за претворањето на придонесите и пренесените средства во сметководствени единици.

(2) По барање од член на доброволен пензиски фонд, во секое време друштвото е должно во рок од осум работни дена од приемот на таквото барање, на членот да му достави известување за вредноста на средствата на неговата доброволна индивидуална сметка или професионална сметка.

(3) Најмалку еднаш годишно, друштвото е должно да достави податоци до секој член на доброволниот пензиски фонд со кој тоа управува за вредноста и учеството на средствата на пензискиот фонд инвестирани во одделен вид на средства, вклучувајќи и податоци за издавачот на односната хартија од вредност, на последниот датум на процена заклучно со 31 декември секоја година. Обврската за давање податоци за издавачите на хартии од вредност се однесува на вложувања во хартии од вредност кои претставуваат најмалку 1% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд. Исто така, друштвото е должно да достави податоци за вкупниот износ на трансакциони провизии кои ги платиле друштвото и неговите странски менаџери на средства на доброволниот пензиски фонд на правните лица кои обезбедувале услуги за хартиите од вредност, во периодот од последниот извештај и за просечниот износ на таквите трошоци по една сметководствена единица на тој пензиски фонд.

(4) Податоците од ставовите (1) и (3) на овој член се доставуваат до членовите на доброволниот пензиски фонд бесплатно. Друштвото може да наплати надоместок за известувањето од ставот (2) на овој член, но само до висината на трошоците за печатење и поштенските трошоци.

(5) По исклучок од ставовите (1) и (3) на овој член друштвото не е должно да достави известување до лицето доколку тоа нема доброволна индивидуална сметка или професионална сметка.

(6) Податоците од ставовите (1) и (3) на овој член се доставуваат по потреба и во пократки временски периоди определени од Агенцијата. Агенцијата поблиску ги пропишува видот и периодот на кој се однесуваат податоците, начинот и формата на прикажување на истите и постапката за нивно доставување.

(7) Известувањата од ставовите (1) и (3) на овој член, по претходна писмена согласност од членот, наместо во писмена форма може да се доставуваат и во електронска форма.

(8) Одредбите од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (7) на овој член соодветно се применуваат и на пензионирани членови.

Член 115

Друштвото кое управува со соодветна професионална пензиска шема на осигурителот му ги доставува информациите наведени во членот 114 ставови (1) и (3) од овој закон за сите учесници на професионалната пензиска шема и е должно да ги почитува барањата од членот 114 ставови (2), (4), (5) и (6) на овој закон. По претходна писмена согласност од осигурителот, друштвото наместо во писмена форма информациите може да ги доставува и во електронска форма.

Член 116

(1) Друштвото е должно на Агенцијата да и ги доставува следниве информации:
а) тримесечни неревидирани и годишни неревидирани и ревидирани финансиски извештаи за друштвото или друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови заедно со бруто биланс;
б) тримесечни неревидирани основни финансиски извештаи и дополнителни извештаи и годишни неревидирани и ревидирани финансиски извештаи и дополнителни извештаи за доброволниот пензиски фонд заедно со бруто биланс;
в) подетални податоци за стекнување и пренос на средствата на доброволниот пензиски фонд со наведување на секое поединечно средство, датумот и цената на трансакцијата и правното лице кое ја врши услугата со хартиите од вредност;
г) податоци за трошоците за Агенцијата, чуварот на имот, трансакции, маркетинг, агенти и други трошоци согласно со овој закон;

д) податоци на акционерите на друштвото вклучувајќи имиња и адреси;
ѓ) имиња на членовите на органите на управување и вработените во друштвото и висината на надоместоците за нивното работење;
е) информација за доставени известувања до членовите и до пензионираните членови од членот 114 ставови (1) и (3) од овој закон;
ж) подетални податоци за вкупниот број на членовите на доброволниот пензиски фонд, бројот на членовите кои се зачлениле во доброволниот пензиски фонд, бројот на оние кои преминале во друг доброволен пензиски фонд, бројот на починати членови и бројот на корисници на пензиски надоместок;
з) подетални податоци за вкупниот број на пензионирани членови на доброволниот пензиски фонд, бројот на лица кои склучиле договор за програмирани повлекувања, еднократни или повеќекратни исплати и комбинација по вид на исплата, бројот на пензионирани членови кои ги прекинале договорите за програмирани повлекувања и направиле промена на друштвото кое врши исплата на програмирано повлекување или видот на исплата на пензиски надоместок, бројот на починати пензионирани членови;
ѕ) детални податоци за сите осигурители и податоци за професионални пензиски шеми вклучени во доброволниот пензиски фонд;
и) евиденцијата од членот 33 став (3) од овој закон;
ј) потврда со мислење од овластениот актуар;
к) годишен извештај за работењето на овластениот актуар;
л) отчет за начинот на исполнување на обврските од членовите 30-а, 30-б и 34-б од овој закон;
љ) извештај за извршена процена на средствата на доброволниот пензиски фонд;
м) извештаи од внатрешна контроли и внатрешни ревизии и
н) други податоци пропишани од Агенцијата.

(2) Неревидираните финансиски извештаи од ставот (1) точки а) и б) на овој член се доставуваат во рок од еден месец по завршувањето на периодот за кој се однесуваат извештаите, а ревидираните финансиски извештаи од ставот (1) точки а) и б) на овој член се доставуваат во рок од три месеци по завршувањето на периодот за кој се однесуваат извештаите. Извештаите од ставот (1) точки а) и б) на овој член друштвото или друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови ги објавува на својата веб страница во рок од пет дена од доставувањето до Агенцијата.

(3) Податоците од ставот (1) точки в) и љ) на овој член се доставуваат за секој датум на процена најдоцна следниот работен ден.

(4) Податоците од ставот (1) точки г), ж), з) и ѕ) на овој член се доставуваат еднаш месечно, најдоцна до петтиот ден во месецот за претходниот месец.

(5) Податоците од ставот (1) точки д), ѓ) и л) на овој член се доставуваат еднаш годишно, најдоцна до 15 ден од завршувањето на деловната година.

(6) Податоците од ставот (1) точка е) на овој член се доставуваат во рок од еден месец од завршувањето на периодот за кој се однесуваат податоците.

(7) Извештаите од ставот (1) точка м) на овој член се доставуваат за секое тримесечје, најдоцна до петтиот ден во месецот за претходното тримесечје.

(8) Потврдата со мислење од ставот (1) точка ј) на овој член се доставува во рок од еден месец по завршувањето на периодот за кој се однесува потврдата, а извештајот од ставот (1) точка к) на овој член се доставува во рок од три месеци по завршувањето на периодот за кој се однесува извештајот.

(9) Евиденцијата од ставот (1) точка и) на овој член се доставува во рок од 15 дена по завршувањето на секоја календарска година.

(10) Агенцијата поблиску ги пропишува видот и периодот на кој се однесуваат податоците, начинот и формата на прикажување на истите и постапката за нивно доставување.

ГЛАВА 11

НАДОМЕСТОЦИ

Член 117

(1) Друштвото може да ги наплатува единствено следниве надоместоци:
а) надоместок од придонес како процент од секој уплатен придонес во доброволниот пензиски фонд, пред нивното претворање во сметководствени единици. Надоместокот од придонес го одредува друштвото, но тој не може да надмине 7 проценти од секој уплатен придонес;
б) месечен надоместок како процент од вредноста на нето средствата на доброволниот пензиски фонд, за покривање на трошоците на друштвото. Месечниот надоместок го одредува друштвото, но тој не може да надмине 0,15 проценти месечно. Пресметката на надоместокот се врши на секој датум на процена на средствата на доброволниот пензиски фонд и се наплатува еднаш месечно и
в) надоместок во случај на пренос на средствата на доброволна индивидуална или професионална сметка на член од еден доброволен пензиски фонд во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот доброволен пензиски фонд пократко од една година пред да премине во идниот доброволен фонд. Максималниот износ на паричниот надоместок и начинот на плаќање поблиску го утврдува Агенцијата по претходно мислење од Министерството за труд и социјална политика.

(2) Надоместокот од ставот (1) точка в) на овој член го уплатува член на доброволен пензиски фонд при пренос на средствата од една на друга доброволна индивидуална сметка кога членот преминува во друг доброволен пензиски фонд, а го уплатува осигурител при пренос на средствата од една на друга професионална сметка кога осигурителот преминува во друг доброволен пензиски фонд. Друштвото или претставникот на друштвото кое управува со пензискиот фонд, во кој пристапува членот, не смее да го плати овој надоместок.

(3) Надоместокот од ставот (1) точка в) на овој член не се наплатува во следниве случаи:
а) ако друштвото кое треба да изврши пренос на средства од еден пензиски фонд во друг пензиски фонд ги зголемило или известило за зголемување на надоместоците од ставот (1) на овој член, во период од 180 дена пред датумот на таквиот пренос на средствата;
б) доколку членот нема средства на професионална сметка или на доброволна индивидуална сметка;
в) ако средствата се пренесуваат од една на друга професионална сметка или од професионална сметка на доброволна индивидуална сметка поради промена на осигурител или поради исклучување на учесникот од професионална пензиска шема;
г) ако Агенцијата докаже дека лицето се зачленило во тој доброволен пензиски фонд како последица на маркетинг и рекламни активности спротивни на одредбите од овој закон;
д) ако над друштвото кое управува со тој пензиски фонд е отворена стечајна постапка или одобрението за управување со тој доброволен пензиски фонд му е повлечено или укинато или
ѓ) во случај на спојување или присоединување на друштвото кое треба да изврши пренос на средства од еден во друг доброволен пензиски фонд, во периодот од 180 дена по спојувањето или присоединувањето.

Член 118

(1) Надоместоците од членот 117 став (1) на овој закон друштвото ги наплатува во ист процент од сите членови на доброволниот пензиски фонд, освен во случај на членови кои се учесници во професионална пензиска шема.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, надоместокот од членот 117 став (1) точката а) на овој закон може да се намали за сите членови на доброволниот пензиски фонд кои биле членови на тој пензиски фонд за временски период утврден од страна на друштвото. Намалувањето на надоместокот се прави на еднаков начин за да не се прави разлика меѓу членовите кои биле членови во истиот доброволен пензиски фонд во ист временски период.

Член 119

(1) Друштвото е должно да ги извести сите членови на пензискиот фонд за секој предлог за зголемување на надоместоците од членот 117 став (1) на овој закон, најмалку 180 дена

пред нивното воведување. Друштвото е должно да ги извести сите пензионирани членови на пензискиот фонд за секој предлог за зголемување на надоместоците од членот 117 став (1) точка б) од овој закон, најмалку 180 дена пред нивното воведување.

(2) Известувањето од ставот (1) на овој член се врши во писмена форма и се доставува до секој член и пензиониран член на пензискиот фонд и до Агенцијата. Известувањето се објавува на веб страницата на друштвото и во најмалку еден дневен весник во Републиката.

(3) Кога член преминува од еден во друг доброволен пензиски фонд друштвото кое управува со идниот доброволен пензиски фонд му дава на увид примерок од известувањето од ставот (1) на овој член.

Член 120

(1) Трансакционите провизии во врска со трансакциите за стекнување или пренос на средствата на пензискиот фонд се плаќаат од средствата на пензискиот фонд.

(2) Друштвото е должно да врши контрола на провизиите што се исплаќаат од средствата на пензискиот фонд со кој тоа управува, на избраните правни лица кои вршат услуги со хартии од вредност непосредно поврзани со тргување со средствата на пензиските фондови, заради сигурност дека тие провизии се потполно конкурентни со провизиите што ги наплатуваат други правни лица за слични трансакции. Заради заштита на интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови Агенцијата може да забрани поврзано лице на друштвото да врши услуги со хартии од вредност непосредно поврзани со тргување со средствата на пензиските фондови.

(3) Заради обезбедување на конкурентноста од ставот (2) на овој член, изборот на домашни правни лица кои можат да вршат услуги со хартии од вредност се врши врз основа на: најниска провизија, обем на тргување, кадровска, техничка и организациона оспособеност. За да биде избрано домашното правно лице треба да има вработено најмалку двајца овластени брокери, со најмалку две години работно искуство како овластен брокер.

(4) Агенцијата ги пропишува потребниот обем на тргување, кадровската, техничката и организационата оспособеност.

(5) Изборот на правни лица кои вршат услуги со хартии од вредност се врши за период од една година, според постапката пропишана во овој член.

(6) Агенцијата дава согласност на договорите склучени меѓу друштвото и правните лица кои вршат услуги со хартии од вредност. Со договорот друштвото до Агенцијата го доставува и тарифникот за провизии.

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ТРУДОВО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Член 121

Сите други трошоци во врска со управување со доброволен пензиски фонд што не се покриени со провизии, надоместоци или давачки утврдени во овој закон, се на товар на друштвото кое управува со тој доброволен пензиски фонд.

ГЛАВА 12

РАБОТЕЊЕ СО СМЕТКИ И ПРОЦЕНА НА СРЕДСТВАТА НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Член 122

(1) Придонесите, пренесените средства и сите приноси од нивното инвестирање се распоредуваат на индивидуални сметки кои гласат на име на членовите на доброволните пензиски фондови. Доброволните придонеси на членовите, пренесените средства и сите приноси од нивното инвестирање се распоредуваат на доброволни индивидуални сметки и/или професионални сметки кои гласат на име на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд.

(2) Евиденцијата на индивидуалните сметки во доброволниот пензиски фонд ја води друштвото кое управува со тој фонд.

Член 123

(1) За евиденција на индивидуалните сметки и средствата на доброволните пензиските фондови се користат сметководствени единици.

(2) При вршењето на процена, една сметководствена единица претставува пропорционален дел во вкупните нето средства на тој пензиски фонд.

(3) Вредноста на вкупниот број сметководствени единици на доброволниот пензиски фонд секогаш е еднаква на вкупната вредност на нето средствата на тој фонд, пресметана согласно со членот 124 од овој закон.

(4) Средствата од ставот (1) на овој член можат да се претворат и во делови од сметководствена единица, а вредноста на средствата од индивидуалната сметка на членот на доброволниот пензиски фонд, исто така, може да се изрази во дел од сметководствена единица.

Член 124

(1) Вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд се утврдува врз основа на пазарната вредност на секое поединечно средство.

(2) Вредноста на нето средствата на доброволниот пензиски фонд се утврдува со намалување на обврските на пензискиот фонд, освен обврските кон членовите и пензионираните членови на пензискиот фонд, од вредноста на средствата на пензискиот фонд.

(3) Начинот на процена на средствата на доброволните пензиски фондови и пресметување на вредноста на нивните нето средства поблиску го пропишува Агенцијата.

Член 125

(1) Претворањето на средствата од придонесите во сметководствени единици се врши на претходно утврдени датуми (датуми на процена), врз основа на вредноста на сметководствените единици на тој датум. Датумот на процена секогаш е во последниот работен ден секој месец. Агенцијата пропишува пократки рокови на датум на процена, доколку капитално финансираното пензиско осигурување и финансискиот пазар наметнуваат потреба.

(2) Вредноста на една сметководствена единица на првиот датум на процена по првата уплата на придонеси во доброволен пензиски фонд поблиску ја пропишува Агенцијата.

(3) Сé до претворањето на придонесите во сметководствени единици, истите се чуваат на посебна сметка на доброволен пензиски фонд. Каматата на тие средства претставува приход на доброволниот пензиски фонд.

Член 126

(1) Вредноста на нето средствата на доброволниот пензиски фонд се пресметува на секој датум на процена, за што веднаш се известува Агенцијата.

(2) На секој датум на процена се пресметува и вредноста на сметководствената единица на тој пензиски фонд, за што друштвото веднаш ја известува Агенцијата.

(3) Пресметките од ставовите (1) и (2) на овој член ги врши друштвото, а ги потврдува чуварот на имот и тие се предмет на контрола на Агенцијата.

(4) Друштвото е должно да ја промени проценетата вредност за одредена хартија од вредност по барање на Агенцијата доколку таа при контролата утврди дека друштвото при процената користело несоодветно пресметана цена за хартијата од вредност или објективната вредност не одговара на вистинската состојба на пазарот, како и кога се загрозени интересите на членовите и на пензионираните членови.

Член 127

(1) Друштво кое управува со доброволен пензиски фонд е должно, на крајот на јуни и декември секоја година, да го утврди приносот во номинален и реален износ за претходните 84 месеци, согласно со ставот (2) на овој член. Доколку доброволниот пензиски фонд не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на јуни, односно декември ќе се утврди приносот за периодот од првиот јуни, односно декември по основањето на фондот до крајот на јуни, односно декември кога се прави пресметката. Податоците за приносот друштвото ги доставува до Агенцијата.

(2) Приносот на доброволниот пензиски фонд во номинален износ е еднаков на промената на вредноста на сметководствената единица на последниот датум на процена од ставот (1) на овој член во однос на вредноста на сметководствената единица на последниот датум на процена од почетниот месец од ставот (1) на овој член. Приносот на доброволниот пензиски фонд во реален износ се пресметува врз основа на приносот на доброволниот пензиски фонд во номинален износ и нивото на трошоците на живот во истиот период за кој се пресметува приносот објавено од Државниот завод за статистика на Република Македонија. Износот на приносите се изразува во проценти.

Член 128

Агенцијата поблиску ги уредува:
а) методологијата на пресметување на приносот на доброволните пензиски фондови и методите за заокружување на тие вредности и
б) датумот на кој друштвото е должно да ја извести Агенцијата за вредноста на нето средствата на доброволниот пензиски фонд, прецизната методологија за утврдување на датумите на крајот на јуни и декември со чија состојба ќе се прават пресметките, методологијата за процената, вредноста на сметководствената единица, приносот на односниот пензиски фонд и за начинот на таквото известување.

Член 129

(1) Сметководството на друштвата и на доброволните пензиски фондови се врши во согласност со законите и со меѓународните сметководствени стандарди.

(2) Агенцијата поблиску го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните извештаи за доброволните пензиски фондови, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план за пензиските фондови.

(3) Агенцијата поблиску ја пропишува формата и содржината на финансиските извештаи на друштвата.

ГЛАВА 13

ИНВЕСТИРАЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Член 130

(1) Друштвото е должно средствата на доброволниот пензиски фонд да ги инвестира согласно со одредбите од овој закон и инвестиционата стратегија со цел за остварување на највисок принос единствено во полза на членовите и пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд и преку диверзификација и финансиска анализа да се минимизира ризикот од загуби:
1) кои настанале поради не плаќање на издавачот или другата договорна страна;
2) кои произлегуваат од влијанието на домашните и странските финансиски пазари;
3) во реалната вредност на средствата на доброволниот пензиски фонд поради инфлација и
4) кои се последица од продажба на средствата на доброволниот пензиски фонд поради обезбедување на ликвидност на доброволниот пензиски фонд.

(2) Член на управен одбор, надзорен одбор и лице одговорно за инвестициони одлуки. во друштвото при управувањето и контролата на инвестирањето на средствата на доброволниот пензиски фонд е должен да применува степен на грижа, делотворност и вештини кои би ги применувал разумен човек при инвестирање на сопствените средства. Секој член треба да ја исполнува својата обврска во согласност со неговите фидуцијарни должност и треба да обезбеди нивна примена од страна на секој вработен и работно ангажиран во друштвото.

Член 131

(1) Врз основа на одредбите од членовите 132 и 133 на овој закон, средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се инвестираат само во следниве видови на инструменти:
а) банкарски депозити во банки кои имаат дозвола издадена од Народната банка на Република Македонија доколку носат камата;
б) обврзници и други хартии од вредност што ги издала или за кои гарантира Народната банка на Република Македонија;
в) сертификати за депозит, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки кои имаат дозвола издадена од Народната банка на Република Македонија;
г) хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки кои имаат дозвола издадена од Народната банка на Република Македонија;
д) обврзници и други хартии од вредност што ги издава или за кои гарантира Република Македонија на домашниот пазар;
ѓ) акции од домашни акционерски друштва кои не се затворени инвестициони фондови издадени врз основа на одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република

Македонија и кои котираат на официјалниот пазар или се тргуваат на пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување во рамките на редовниот пазар на берзата на хартии од вредност или на друг организиран пазар на хартии од вредност во Република Македонија што го контролира Комисијата;
е) обврзници издадени врз основа на одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија и кои котираат на официјалниот пазар на берзата на долгорочни хартии од вредност или на друг организиран пазар на хартии од вредност во Република Македонија што го контролира Комисијата, издадени од единиците на локалната самоуправа и од домашни акционерски друштва кои не се банки;
ж) комерцијални записи издадени од акционерски друштва во Република Македонија кои не се банки;
з) документи за удел и акции на инвестициони фондови во Република Македонија кои имаат одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија;
ѕ) обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на Европската унија и земјите членки на ОЕЦД;
и) должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка;
ј) должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на Европската унија и земјите членки на ОЕЦД;
к) акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во земјите членки на Европската унија и земјите членки на ОЕЦД;
л) документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земја членка на Европската унија и земјите членки на ОЕЦД и
љ) друг вид на вложување согласно со актите на Агенцијата, под услов тоа да не е во спротивност со членот 134 од овој закон.

(2) Тргувањето со хартиите од вредност на пензиските фондови се врши на регулирани секундарни пазари, на пазари преку шалтер и на примарни пазари за инструментите кои ги исполнуваат условите од овој член.

(3) Средствата на доброволните пензиски фондови можат да се користат за инвестирање во инструменти кои ги исполнуваат условите пропишани од Агенцијата за:
а) условите што треба да ги исполнат регулираните секундарни пазари на капитал каде што се тргува со средствата од овие пензиски фондови;
б) квалитетот на акциите, обврзниците и други инструменти во кои се вложени средствата на пензиските фондови и
в) земјите или групите на земји во кои можат да се инвестираат средствата на пензиските фондови.

Член 132

(1) Средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се инвестираат во хартии од вредност на ист издавач најмногу до 10% од номиналната вредност на поединечна хартија од вредност издадена од тој издавач. По исклучок, во обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од единиците на локалната самоуправа и од домашните акционерски друштва може да се инвестираат најмногу до 20% од номиналната вредност на поединечната хартија од вредност издадена од издавачите. Средствата на доброволниот пензиски фонд не можат да се инвестираат во повеќе од 40% од вкупно издадените обврзници на единицата на локалната самоуправа. Во обврзници и други хартии од вредност издадени или за кои гарантира Република Македонија на домашниот пазар или некоја од државитечленки на ЕУ или на ОЕЦД може да се инвестира без ограничување.

(2) Најмногу 5% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд може да се инвестираат во инструменти, освен депозити и сертификати за депозит, издадени од ист субјект кој не е основан од државата и е регистриран во Централниот регистар на Република Македонија или во земја членка на Европската унија или на ОЕЦД, при што најмногу до 7,5% од средствата на доброволниот пензиски фонд може да се инвестираат во инструменти, освен депозити и сертификати за депозит, на вакви меѓусебно поврзани субјекти. По исклучок, во удели и акции на инвестициони фондови издадени од исто друштво за управување од држава членка на ЕУ или на ОЕЦД може да се инвестираат најмногу 15% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд, при што во поединечен инвестиционен фонд можат да се инвестираат најмногу 5% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд.

(3) Најмногу 10 % од средствата на доброволниот пензиски фонд може да се инвестираат во депозити и сертификати за депозит на една банка која има дозвола издадена од Народната банка на Република Македонија, освен во депозити и сертификати за депозит во банка која е чувар на имот на доброволниот пензиски фонд каде што може да се инвестира најмногу 5% од средствата на доброволниот пензиски фонд. Најмногу до 15% од средствата на доброволниот пензиски фонд може да се инвестираат во депозити и сертификати за депозит на меѓусебно поврзани банки.

(4) Агенцијата може да пропише ограничувања на вложувањата на одделни видови инструменти различни од ограничувањата утврдени во овој член и членот 133 на овој закон кои ќе важат во рок пропишан од Агенцијата, но не подолг од пет години. Ограничувањата не можат да бидат целосно или делумно укинати без претходно писмено известување до секое друштво кое управува со доброволниот пензиски фонд.

Член 133

Вложувањата во одделни видови инструменти согласно со членот 131 став (1) од овој закон подлежат на следниве ограничувања:

а) најмногу 50% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложуваат во инструменти на странски издавачи на финансиски инструменти надвор од Република Македонија. Во рамките на ова ограничување најмногу 30% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се вложуваат во инструменти наведени во членот 131 став (1) точки ј), к) и л) од овој закон;
б) најмногу 80% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложат во инструменти наведени во членот 131 став (1) точки б) и д) од овој закон;
в) најмногу 60% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложат во инструментите од членот 131 став (1) точки а), в) и г) на овој закон;
г) најмногу 40% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложат во инструментите наведени во членот 131 став (1) точки е) и ж) од овој закон. Во рамките на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа.
д) најмногу 30% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложат во инструментите наведени во членот 131 став (1) точка ѓ) од овој закон и
ѓ) најмногу 5% од вредноста на средствата на доброволен пензиски фонд можат да се вложат во инструментите наведени во членот 131 став (1) точка з) од овој закон.

Член 134

Средствата на доброволен пензиски фонд не смеат да се инвестираат во следниве видови на инструменти:
а) акции, обврзници и други хартии од вредност кои не котираат на официјален пазар или со кои јавно не се тргува;
б) инструменти со кои не може правно да се располага;
в) материјални добра кои ретко котираат на организирани пазари и чија процена е несигурна, како на пример антиквитети, уметнички дела и моторни возила;
г) недвижен имот и каков било удел во недвижен имот освен хартии од вредност издадени врз основа на хипотека и посредно вложување преку отворени и затворени инвестициони фондови;
д) акции, обврзници и други хартии од вредност издадени од:
1) акционер на друштвото;
2) чувар на имот на доброволниот пензиски фонд и
3) поврзани лица со субјектите наведени во потточките 1 и 2 на оваа точка;
ѓ) фјучерс-договори, опциски договори, форвард договори и други деривативни инструменти и
е) други инструменти пропишани од Агенцијата во кои вложувањето би било спротивно на интересите на членовите на пензиските фондови.

Член 135

(1) Во случај на кршење на одредбите од овој закон како резултат на промена на пазарните цени, промени на девизните курсеви на странските валути, промени на организационите или економските односи меѓу субјектите во кои се вложени средства на доброволен пензиски фонд, други околности надвор од непосредната контрола на односното друштво за управување со доброволни пензиски фондови, тогаш друштвото кое управува со фондот е должно веднаш да ја извести Агенцијата, да запре со вложување во тој инструмент и да преземе мерки за усогласување на инвестиционите активности на доброволниот пензиски фонд, со одредбите од овој закон.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, друштвото кое управува со пензискиот фонд не е должно веднаш да преземе мерки за коригирање на пречекорувањата на инвестиционите ограничувања утврдени во овој закон, доколку поединечното пречекорување не е поголемо од 20% од ограничувањето и збирот на сите пречекорувања не надминува 5% од нето вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд.

(3) Друштвото кое управува со пензискиот фонд е должно да изврши усогласување на инвестиционата активност на доброволниот пензиски фонд со кој управува со условите од овој закон во рок од 180 дена сметано од датумот на стореното прекршување или од датумот на процена на средствата на пензискиот фонд кога станало јасно дека постои прекршување од овој закон, во зависност од тоа кое дејствие прво настапило.

(4) На барање на друштвото кое управува со пензискиот фонд, доставено во рок од 30 дена по датумот на стореното прекршување од овој закон, Агенцијата има право да го продолжи рокот од ставот (3) на овој член за најмногу 540 дена, ако тоа продолжување е неопходно заради заштита на интересите на членовите и пензионираните членови на пензискиот фонд.

Член 136

Друштвото не смее:
а) да ги продава средствата на доброволниот пензиски фонд на самото себе, на задолжителниот пензиски фонд со кој управува, на чуварот на имот кој ги чува неговите средства, на странските менаџери на средства, на осигурителите кои имаат професионални пензиски шеми вклучени во тој доброволен пензиски фонд и поврзано лице со некое од овие лица, освен по пат на трансакција извршена преку берза на хартии од вредност овластена од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија, односно соодветен надлежен орган во случај на инвестирање на средствата во странство кога не знае или не претпоставува кој е купувачот;
б) да купува со средствата на доброволниот пензиски фонд, средства од лицата наведени во точката а) од овој став, освен по пат на трансакција извршена преку берза на хартии од вредност овластена од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија, односно соодветен надлежен орган во случај на инвестирање на средствата во странство кога не знае или не претпоставува кој е продавачот и

в) да ги користи средствата на доброволниот пензиски фонд за одобрување заеми и гаранции освен гаранции за задолжување од членот 141 став (1) на овој закон.

Член 137

(1) Друштвото, акционерите на друштвото, чуварот на имот, менаџерите на средствата, членовите на управниот одбор и на надзорниот одбор и кое било лице, вклучувајќи ги вработените во Агенцијата, кои како резултат на службена положба добиле информација за инвестирањето на средствата на доброволниот пензиски фонд или за планирано инвестирање, а таквата информација не била официјално објавена на пазарот и можела да влијае на цените на котираните инструменти, должни се информацијата да ја чуваат строго доверливо според класификацијата со соодветен степен на тајност согласно со закон.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член не смеат непосредно или посредно да ја користат доверливата информација од ставот (1) на овој член, со цел стекнување корист за себе или за други преку продавање и купување хартии од вредност, освен за доброволниот пензиски фонд.

(3) Друштвото е должно да ја надомести штетата што директно му била нанесена на доброволниот пензиски фонд од страна на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, директорите, одговорните лица и другите вработени или ангажирани лица, како резултат на кршење на одредбите од овој закон, а особено одредбите од овој член и од членовите 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 140, 141 и 142 на овој закон.

(4) Агенцијата го пропишува начинот на спречување на злоупотреба на информациите од ставот (1) на овој член добиени како резултат на службената положба.

Член 138

(1) Друштвото е должно да управува со средствата на доброволниот пензиски фонд и не смее да го пренесе управувањето на други.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, друштвото кое управува со доброволниот пензиски фонд може управувањето со средствата на пензискиот фонд во странство да го довери на менаџер или на менаџери на средства со седиште во странство, доколку истите имаат законско овластување за управување со средства согласно со законите на матичната држава.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член, со статутот на друштвото кое управува со пензискиот фонд се уредуваат критериумите и начинот за пренесување на управувањето со средствата на доброволниот пензиски фонд во странство.

(4) Друштвото е должно да ја известува Агенцијата за промени на менаџерот на средства, но не е должно да бара одобрение за тоа.

(5) Агенцијата поблиску го уредува пренесувањето на управувањето со средствата на доброволниот пензиски фонд на надворешен менаџер на средства.

Член 139

(1) Лицата од членот 137 став (1) на овој закон се должни да ја известат Агенцијата за секоја трансакција со хартии од вредност која ја склучиле во свое име и за своја сметка, на секои 180 дена или пократко по барање на Агенцијата.

(2) Агенцијата ја пропишува содржината и начинот на известувањето од ставот (1) на овој член.

Член 140

(1) Секое друштво кое управува со доброволен пензиски фонд треба да има документ за инвестициона стратегија и да врши негово ревидирање најмалку на секои три години.

(2) Документот за инвестициона стратегија особено треба да ги содржи основите за анализи кои опфаќаат поставување на планиран принос за доброволниот пензиски фонд, за временски период кој соодветствува на временскиот период во кој еден член на доброволен пензиски фонд со просечна возраст ќе членува во фондот, имајќи го предвид нивото на трошоци на живот, во согласност со одредбите од членот 130 од овој закон. Во документот за инвестициона стратегија треба да се наведе како ќе се управува со ризиците кои се поврзани со постигнување на планираниот принос и стратешкото инвестирање на средствата, методите за мерење на инвестициониот ризик, процесите за управување со ризици кои ќе се применуваат за да се постигне планираниот принос и следење на начинот на неговото остварување.

(3) Друштвото најмалку еднаш годишно, за секој пензиски фонд со кој управува, изготвува документ за начинот на примена на инвестиционата стратегија за следните 12 месеци, вклучувајќи го стратешкото инвестирање на секоја класа на средства, интерните ограничувања за инвестирање и изложеноста на ризиците.

(4) Агенцијата подетално ја уредува содржината на документот за инвестиционата стратегија.

Член 141

(1) Друштвото кое управува со пензискиот фонд може да се задолжува во име и за сметка на доброволниот пензиски фонд со кој управува исклучиво заради подобрување на ликвидноста на доброволниот пензиски фонд.

(2) Вкупниот износ на позајмените средства не смее да надмине одреден процент од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд што поблиску го пропишува Агенцијата, но најмногу до 5%.

Член 142

Заради заштита на интересите на членовите и на пензионираните членови на пензиските фондови Агенцијата може да воведе дополнителни ограничувања во врска со инвестирањето, по претходна согласност од Министерството за труд и социјална политика.

ГЛАВА 14

ПЕНЗИСКИ НАДОМЕСТОК

Член 143

(1) Член на доброволен пензиски фонд стекнува право на пензиски надоместок од доброволно капитално финансирано пензиско осигурување најрано десет години пред возраста за стекнување на право на старосна пензија согласно со Законот за пензиското и инвалидското осигурување.

(2) Членот е должен да го направи својот избор од членот 144 став (1) на овој закон најдоцна до 70 години возраст. Доколку членот не направи избор, друштвото го известува за обврската за избор.

(3) Пред изборот на начинот на исплата на пензиски надоместок, на барање на член, друштвото е должно да го извести за износот на неговата доброволна индивидуална сметка и професионална сметка и за изборот од членот 144 на овој закон.

Член 144

(1) Кога член на доброволен пензиски фонд стекнува право на пензиски надоместок, целиот износ на акумулираните средства на неговата сметка ќе се искористи, со право на личен избор на членот за:
а) исплата на вкупниот износ на неговата сметка, еднократно или повеќекратно;
б) купување на пензиски ануитет кој се исплаќа до крајот на животот од друштво за осигурување овластено за оваа цел;
в) програмирани повлекувања обезбедени од друштвото со кое членот склучил договор за

програмирани повлекувања по пензионирањето и
г) комбинација на опциите наведени во точките а), б) и в) од овој став.

(2) Доколку износот кој се наоѓа на сметката на членот е помал од износот пропишан од Агенцијата, членот има право само на пензискиот надоместок од ставот (1) точка а) на овој член.

Член 145

Во случај на смрт на член или на пензиониран член на пензиски фонд, средствата од сметката на тој член или на пензиониран член стануваат дел на оставинска маса на оставителот и со тие средства се постапува согласно со Законот за наследување.

Член 146

Кога кај член на доброволен пензиски фонд е утврдена општа неспособност за работа од страна на Комисијата за оцена на работната способност при Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија тој има право, без оглед на возраста, да избере една од можностите за пензиски надоместок наведени во членот 144 став (1) од овој закон.

Член 147

Обезбедувањето на пензиски надоместоци се врши согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување.

ГЛАВА 15

ЧУВАР НА ИМОТ

Член 148

(1) Друштвото за управување со доброволни пензиски фондови е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на доброволниот пензиски фонд. Друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови може да има ист чувар на имот и за доброволниот пензиски фонд и за задолжителниот пензиски фонд.

(2) Доколку доброволниот пензиски фонд има средства надвор од територијата на Република Македонија, чуварот на имот избира и субчувар на имот за чување на тие средства, кој е банка или специјализирана депозитарна институција, има дозвола за работа издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно со законите на државата каде што ќе врши чување на средствата на доброволниот пензиски фонд. Избраниот субчувар на имот мора да има рејтинг

препорачлив за инвестирање според реномирани меѓународни кредитни рејтинг агенции. Агенцијата поблиску ги пропишува критериумите за рејтинг на субчуварот на имот.

(3) Сите инструменти во кои се вложени средствата на пензискиот фонд мора да се чуваат од страна на чувар на имот. Сите приливи и одливи на парични средства на пензискиот фонд се вршат единствено од сметки на доброволниот пензиски фонд кои се отворени и се водат кај чуварот на имот.

(4) Чуварот на имот може да врши услуги на чување на средства за повеќе доброволни и задолжителни пензиски фондови, но е должен чувањето на средствата, работењето во врска со тие средства и евиденцијата на секој пензиски фонд да ги врши одделно за секој пензиски фонд, одвоено од другите комитенти и одвоено од сопствените средства, работење и евиденција.

Член 149

(1) Чувар на имот на домашните средства е банка која има дозвола издадена од Народната банка на Република Македонија.

(2) За вршење работи на чување на средствата на доброволни пензиски фондови, чуварот на имот мора да ги исполни следниве услови:
а) да има најмалку сопствени средства во износ од 9.000.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народната банка на Република Македонија, согласно со дефиницијата за сопствени средства во Законот за банките и согласност од Народната банка на Република Македонија за вршење активност на чувар на имот;
б) да не е акционер во друштвото кое управува со доброволниот пензиски фонд чиј имот го чува, ниту акционер во странскиот менаџер на средства на тој доброволен пензиски фонд, ниту акционер во некое поврзано лице со друштвото и да нема никаква капитална поврзаност меѓу овие лица и
в) членовите на управниот одбор или надзорниот одбор на чуварот на имотот и другите вработени во чуварот на имот да не се членови на управниот одбор или надзорниот одбор, генерален директор, директор или други вработени во друштвото чии средства ги чува, ниту во странскиот менаџер на средства и да не се во исти такви односи со други лица кои се поврзани лица со друштвото или неговиот странски менаџер на средства.

(3) Банката која врши работи на чувар на имот треба да има посебна организациона единица за вршење на тие работи.

(4) Доколку банката престане да исполнува некој од условите од ставот (2) на овој член во периодот додека е чувар на имот на доброволен пензиски фонд, е должна веднаш да ги извести друштвото и Агенцијата и да преземе активности за усогласување со одредбите од ставот (2) на овој член во период не подолг од три месеци од денот кога престанала да исполнува некој од условите.

Член 150

(1) Чуварот на имотот на доброволен пензиски фонд ги врши следниве работи:
а) ги чува безбедно сите хартии од вредност кои претставуваат средства на доброволниот пензискиот фонд;
б) хартиите од вредност кои претставуваат средства на доброволниот пензиски фонд како електронски записи ги води на посебна сметка во Централниот депозитар за хартии од вредност;
в) ги чува документите за порамнување во врска со уплатата на парични средства на банкарската сметка на доброволниот пензиски фонд и исплатата на парични средства од банкарската сметка на доброволниот пензиски фонд;
г) работи како посредник за порамнување на трансакции со хартии од вредност врз основа на налози од друштвото и ги собира и наплаќа приходите од дивиденди, камати и сите други приходи кои произлегуваат од вложувањата на средствата на доброволниот пензиски фонд;
д) осигурува дека договорите во врска со стекнување, инвестирање и пренесување на средствата на доброволниот пензиски фонд се во согласност со овој закон, со статутот на доброволниот пензиски фонд и со налозите кои произлегуваат од трансакциите на друштвото за управување со пензиски фондови и дека тие налози се во согласност со овој закон;
ѓ) врши пресметка на нето средствата и на сметководствената единица на доброволниот пензиски фонд, ги проверува и потврдува пресметките кои ги извршило друштвото и е одговорен за точноста на пресметките;
е) врши проверка на усогласеноста на портфолиото на доброволниот пензиски фонд со инвестиционите ограничувања согласно со овој закон и подзаконските акти;
ж) соработува и врши надзор на субчуварот на имот;
з) пресметува и уплаќа даноци поврзани со инвестициите и доставува барање за поврат и ослободување од данок и
ѕ) известува за годишните собранија на акционерите од друштвата и за правата поврзани со сопственоста и ги извршува налозите поврзани со остварување на правата од сопственост.

(2) Сите надоместоци на чуварот на имот ги плаќа друштвото од сопствените средства.

Член 151

(1) Чуварот на имот е должен веднаш, прво усно, а потоа и писмено да ја извести Агенцијата во случај на сомневање или за непочитување на договорот за чување на имот во кој тој е договорна страна, овој закон или за дејствие спротивно на интересите на членовите на доброволниот пензиски фонд.

(2) Обврската од ставот (1) на овој член подеднакво се однесува за незаконитости или за други дејствија извршени од страна на друштвото и на друго лице.

(3) На секој датум на процена чуварот на имот ја известува Агенцијата за вредноста на нето средствата и на сметководствената единица на доброволниот пензиски фонд.

(4) Доколку постои неусогласеност на пресметките на нето средствата и на сметководствената единица на доброволниот пензиски фонд направени од друштвото и од чуварот на имот, друштвото е должно да се усогласи со пресметките направени од чуварот на имот. Чуварот на имот веднаш ја известува Агенцијата за начинот на разрешување на неусогласеноста.

(5) Доколку по проверката од членот 150 став (1) точка е) од овој закон чуварот на имот утврди неусогласеност на портфолиото на доброволниот пензиски фонд веднаш ја известува Агенцијата.

(6) Чуварот на имот доставува до Агенцијата извештај за своето работење еднаш годишно до 31 јануари за претходната година.

(7) Агенцијата поблиску ги пропишува периодот, формата и видот на податоците кои треба да бидат содржани во извештаите од ставовите (3), (4), (5) и (6) на овој член.

Член 152

(1) Друштвото и чуварот на имот мора постојано да имаат договор за чување на имотот. Овој договор задолжително содржи:
а) конкретни функции, обврски и должности на чуварот на имот вклучувајќи ја и неговата одговорност за евиденција и порамнување;
б) степен на одговорност за субчувар на имот и
в) сите надоместоци што ги наплатува чуварот на имот.

(2) Изборот на чуварот на имот и договорот од ставот (1) на овој член подлежат на претходна писмена согласност од Агенцијата.

Член 153

(1) Со договор не може да се ограничи законската одговорност на чуварот на имот и таквите одредби во договор за чување имот се ништовни.

(2) Чуварот на имот одговара за штетите настанати заради неизвршување, несовесно или неправилно извршување на должностите и истите не можат да се покриваат од средствата на доброволниот пензиски фонд.

(3) Чуварот на имот не може да ја пренесе својата одговорност согласно со ставот (2) од овој член и во случај кога извршил пренесување на некои должности на субчувар на имот согласно со членот 148 став (2) од овој закон.

(4) Во случај кога чувар на имот е банка и таа или со неа поврзани лица се акционери во друго друштво, банката е должна да преземе мерки за обезбедување потполна доверливост на податоците.

Член 154

(1) Отказниот рок за раскинување на договорот за чување на имот не може да биде пократок од 180 дена, освен во случаите наведени во членот 155 од овој закон. Договорната страна која сака да го раскине договорот е должна да достави писмено известување до другата страна и за тоа веднаш да ја извести Агенцијата, наведувајќи ги и причините за раскинување на договорот.

(2) Изборот на друг чувар на имот се врши единствено по претходна писмена согласност од Агенцијата, врз основа на образложено барање со потребните податоци за предложениот чувар на имот кое до Агенцијата го доставува друштвото.

Член 155

(1) Во случај на чуварот на имот да се одземе согласноста за вршење активност на чувар на имот од страна на Народната банка на Република Македонија заради неизвршување неправилно или несовесно извршување на обврските од договорот за чување на имотот или во случаи на стечај или ликвидација над чуварот на имот:
а) друштвото е должно веднаш да ги извести чуварот на имот и Агенцијата дека го раскинува договорот за чување на имот;
б) друштвото е должно веднаш да избере нов чувар на имот и да добие писмена согласност за тоа од Агенцијата и
в) доколку друштвото не постапи согласно со точките а) и б) од овој став, Агенцијата може со решение да издаде наредба за промена на чуварот на имот или да назначи нов чувар на имот.

(2) Агенцијата може да му наложи на друштвото промена на чуварот на имот и во случај кога неговата финансиска или организациона структура значително се влошила и претставува потенцијална закана за сигурноста на средствата што се чуваат кај тој чувар на имот, како и заради неизвршување, неправилно или несовесно извршување на обврските од договорот за чување на имотот:

а) друштвото е должно веднаш да го извести чуварот на имот дека го раскинува договорот за чување на имот;
б) друштвото е должно веднаш да избере нов чувар на имот и да добие писмена согласност за тоа од Агенцијата и
в) доколку друштвото не постапи согласно со точките а) и б) од овој став, Агенцијата може со решение да издаде наредба за промена на чуварот на имот или да назначи нов чувар на имот.

(3) Народната банка на Република Македонија или друга надлежна институција е должна веднаш да ја извести Агенцијата за влошувањата на финансиската и организационата структура на банката што врши работи на чување на имот, за кое има сознание и смета дека тоа би можело да ги загрози интересите на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд. Обемот, содржината и формата на известувањето подетално меѓусебно ги уредува Агенцијата со Народната банка на Република Македонија и со други надлежни институции.

Член 156

(1) Секоја промена на чуварот на имот се врши на начин што ќе обезбеди непрекинато извршување на услугите на чување на средствата на доброволниот пензиски фонд.

(2) Во случај на раскинување на договор за чување на имот, чуварот на имот е должен да ги предаде средствата што му биле дадени на чување и целокупната евиденција и документација во врска со извршувањето на обврските согласно со членот 150 од овој закон на новиот чувар на имот, во рок кој ќе го договорат договорните страни, но не подоцна од 30 работни дена по склучување на договорот меѓу новиот чувар на имот и друштвото за управување со доброволни пензиски фондови.

Член 157

Над средствата на доброволниот пензиски фонд, депонирани согласно со одредбите од овој закон, не смее да се спроведе извршување во постапка против чуварот на имот, тие средства не претставуваат дел од средствата на чуварот на имот против кој е отворена постапка на стечај или ликвидација и не смеат да бидат предмет на какво било порамнување.

ГЛАВА 16

ОДАНОЧУВАЊЕ

Член 158

(1) На доброволните придонеси уплатени од страна на осигурител за своите вработени и членови не се пресметува и плаќа персонален данок на доход. Износот на ослободувањето за една календарска година не може да биде поголем од четири просечни месечни бруто плати во Републиката, објавени за претходната година, по вработен или член

(2) Членот на доброволниот пензиски фонд кој уплаќа сопствени средства во пензискиот фонд кои се претходно оданочени, има право на поврат на персоналниот данок на доход пресметан на износот на уплатениот придонес во доброволниот пензиски фонд. Износот на кој се пресметуваповратот за една календарска година не може да биде поголем од четири просечни месечни бруто плати во Републиката, објавени за претходната година

(3) Членот на доброволен пензиски фонд за средствата уплатени на негова индивидуална сметка од физичко лице, кои се претходно оданочени, има право на поврат на персоналниот данок на доход пресметан на износот на уплатениот придонес во доброволниот пензиски фонд. Износот на кој се пресметува повратот за една календарска година не може да биде поголем од четири просечни бруто месечни плати во Републиката, објавени за претходната година

(4) Повратот на персоналниот данок на доход на членовите од ставовите (2) и (3) на овој член се врши на годишно ниво директно на доброволната индивидуална сметка на членот на пензискиот фонд со доставување на барање за поврат на данок од страна на членот или физичкото лице за сметка на членот.

(5) Министерот за финансии поблиску ги пропишува начинот на вршење на повратот на данокот на индивидуалната сметка на член на доброволен пензиски фонд, како и формата и содржината на барањето од ставот (4) на овој член.

Член 159

(1) Приходите од инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови не се оданочуваат.

(2) Приходите од инвестирање на средствата на доброволните пензиски фондови, распределени по доброволни и професионални сметки на членовите не се оданочуваат.

Член 160

Услугите од доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се ослободени од данок на додадена вредност.

ГЛАВА 17

КАЗНЕНИ И ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

a) КРИВИЧНИ ДЕЛА

Член 161

(1) Одговорно лице во друштво за управување со пензиски фонд коешто со лажно прикажување или прикривање на факти, со доведување во заблуда или на друг незаконит начин издејствува да се донесе одлука во друштвото за незаконито користење или инвестирање на средствата од доброволниот пензиски фонд, па поради тоа ќе биде предизвикана штета врз средствата од доброволниот пензиски фонд ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член, настапила штета врз средствата од пензиски фонд од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

Член 162

(1) Одговорно лице во чувар на имот коешто со неизвршување или неправилно извршување на своите законски обврски сврзани со безбедно чување на хартиите од вредност кои претставуваат средства на доброволен пензиски фонд, предизвика штета на тие средства ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и одговорно лице во чувар на имот кое ќе дозволи спроведување на договор за инвестиционо стекнување или пренос на средствата на доброволниот пензиски фонд за кој знаел дека е незаконит, па поради тоа ќе настапи штета врз тие средства.

(3) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапила штета врз средствата од доброволниот пензиски фонд од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

Член 163

Одговорно лице во друштво за управување со доброволни пензиски фондови или друго правно лице што врши работи сврзани со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување, коешто со пречекорување или неизвршување на своите овластувања ќе повреди, одземе или ограничи право на член на доброволен пензиски фонд што му припаѓа според закон ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

б) ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 164

Порамнување и Комисија за одлучување по прекршок

(1) За прекршоците утврдени во членот 169 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Комисијата за одлучување по прекршок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување основана согласно со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

(2) Одредбите од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување кои се однесуваат на порамнување и на Комисијата за одлучување по прекршок ќе се применуваат во постапките во врска со прекршоците пропишани со овој закон.

(3) Овластените лица за контрола за прекршоците утврдени во членовите 165, 166, 167, 168, 169, 171 и 172 од овој закон, се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог пред да поднесат барање за прекршочна постапка.

(4) Агенцијата ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог од ставот (3) на овој член.

Член 164-а

Постапка за укажување и едукација

(1) Доколку при вршењето на контролата овластеното лице за контрола утврди дека по прв пат е сторена неправилност од членовите 34 ставови (3), (4) и (5), 107 став (4), 109 став (8) и 116 на овој закон, е должно да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од 15 дена од укажувањето и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува Агенцијата.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Агенцијата, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на контролата.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

ЗТСП
ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ТРУДОВО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку овластеното лице за контрола при спроведување на контролата утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на контрола.

(8) Доколку овластеното лице за контрола при спроведување на контролата утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршок.

(9) Агенцијата води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од Агенцијата.

Член 165

(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на друштво за управување со доброволни пензиски фондови или на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови доколку:
1) основа повеќе од еден доброволен пензиски фонд, спротивно на член 12 став (1) од овој закон;
2) не ја уплати основната главнина на начин пропишан со членот 21 од овој закон;
3) основната главнина потекнува од извори што не ги допушта членот 22 од овој закон;
4) не изврши соодветно усогласување на активностите во рок од 180 дена од промената на организационите односи согласно со членот 24 од овој закон;
5) не побара согласност за секое стекнување или пренос на акции согласно со членот 27 став (1) од овој закон;
5-а) не ја исполнува фидуцијарната должност од членот 30-а став (1) од овој закон;
6) средствата од сметката на член или на пензиониран член на доброволен пензиски фонд ги даде во залог, асигнација или ги пренесе во полза на трети лица спротивно на членот 101 став (3) од овој закон;
7) наплаќа надоместоци на начин и во износи што не се предвидени во членовите 117 и 118 од овој закон;
8) не обезбеди целосна конкурентност на провизиите согласно со членот 120 од овој закон;
9) надомести трошоци спротивно на членот 121 од овој закон;
10) не ги распоредува придонесите, пренесените средства и приносот од инвестициите на индивидуалните сметки на членовите или на пензионираните членови на доброволните пензиски фондови и не води евиденција согласно со членот 122 од овој закон;
11) не ги претвора средствата од придонеси и пренесените средства во сметководствени единици согласно со членот 123 од овој закон;
12) врши процена на средствата на доброволен пензиски фонд спротивно на правилата

содржани во членот 124 од овој закон и актите пропишани од Агенцијата;
13) не врши пресметка на нето средствата на фондот и на вредноста на сметководствената единица на секој датум на процена и не ја промени проценетата вредност на одредена хартија од вредност, согласно со членот 126 од овој закон;
14) го води сметководството на друштвото и доброволниот пензискиот фонд спротивно на законите на Република Македонија и на меѓународните сметководствени стандарди и на формата и содржината на финансиските извештаи пропишани од Агенцијата во смисла на членот 129 од овој закон;
15) инвестира средства од доброволниот пензиски фонд спротивно на членовите 130, 131, 132, 133 и 134 од овој закон и актите пропишани од Агенцијата.
16) продава, купува или користи средства спротивно на ограничувањата од членот 136 на овој закон;
17) го пренесе управувањето со средствата на доброволниот пензиски фонд, спротивно на членот 138 ставови (1) и (2) на овој закон;
18) се задолжува спротивно на целите и ограничувањата од членот 141 на овој закон;
19) не избере чувар на имот на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата од доброволниот пензискиот фонд или нема постојано договор со чувар на имот согласно со членовите 148 ставови (1) и (2) и 152 од овој закон;
20) избере чувар на имот кој не ги исполнува условите од членот 149 на овој закон;
21) не ги исполни обврските предвидени во членот 155 ставови (1) точки а) и б) и (2) од овој закон и
22) не обезбеди непрекинато извршување на услугите за чување на средствата на пензискиот фонд согласно со членот 156 став (1) од овој закон.

(2) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови или на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета на доброволниот пензиски фонд.

(3) Глоба во износот од ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, доколку:
1) врши дејности што не се предвидени во членот 16 став (1) од овој закон;
2) не ја зголеми и одржува главнината согласно со членот 19 ставови (2), (4) и (5) од овој закон;
3) не ги одржува, пресметува и не ги зголеми сопствените средства пресметани по методологија пропишана од Агенцијата согласно со членот 19 ставови (6) и (7) од овој закон;
4) не одржува ликвидни средства согласно со членот 19 став (9) од овој закон;
4-а) не се вклучи во Центарот согласно со членот 43 став (5) од овој закон;
5) изврши спојување спротивно на членовите 47, 48 и 51 од овој закон;
6) изврши измени без одобрение од Агенцијата согласно со членот 44 став (1) од овој закон;

7) управува со задолжителен пензиски фонд без одобрение од Агенцијата од членот 67 став (1) на овој закон и
8) поднесе барање за одобрение за дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови и во поднесената документација приложи неточни податоци спротивно на членот 67 став (2) од овој закон.

(4) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштвото за управување со доброволни пензиски фондови ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета на доброволниот пензиски фонд.

(5) Глоба во износот од ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, доколку:
1) врши дејности што не се предвидени во членот 16 став (2) од овој закон;
2) не ја зголеми и одржува главнината согласно со членот 20 ставови (2), (4) и (5) од овој закон;
3) не ги одржува, пресметува и не ги зголеми сопствените средства пресметани по методологија пропишана од Агенцијата согласно со членот 20 ставови (6) и (7) од овој закон;
4) не одржува ликвидни средства согласно со членот 20 став (9) од овој закон;
5) купи акции на друго друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови или се реорганизира, спротивно на членот 27 став (5) од овој закон;
5-а) не се вклучи во Центарот согласно со членот 59 став (5) од овој закон;
6) изврши измени без одобрение од Агенцијата согласно со членот 60 став (1) од овој закон;
7) изврши измени без одобрение од Агенцијата согласно со членот 66 од овој закон;
8) изврши измени без одобрение од Агенцијата согласно со членот 72 од овој закон и
9) изврши спојување спротивно на членовите 78, 79 и 82 од овој закон.

(6) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета на доброволниот пензиски фонд.

(7) Глоба во износот од ставот (1) на овој член ќе се изрече само на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови:
1) управува со доброволен пензиски фонд без одобренијата од Агенцијата од членот 61 став (1) на овој закон и
2) поднесе барање за дозвола за вршење на дејност - управување со доброволни пензиски фондови и во поднесената документација приложи неточни податоци спротивно на членот 61 став (2) од овој закон.

(8) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета на доброволниот пензиски фонд.

(9) Глоба во износ од 400 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во друштвото за управување со доброволни пензиски фондови или во друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, за прекршокот од ставот (3) на овој член на одговорното лице во друштвото за управување со доброволни пензиски фондови, за прекршокот од ставот (5) на овој член на одговорното лице во друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, за прекршокот од ставот (7) на овој член на одговорното лице во друштвото за управување со задолжителни пензиски фондови.

(10) За прекршоците утврдени во овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 166

(1) Глоба во износ од 8.000 до 9.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на друштво за управување со доброволни пензиски фондови или на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови доколку:
1) не донесе кодекс за добро корпоративно управување и не работи согласно со членот 13 став (3) од овој закон;
2) не воспостави ефикасни контролни механизми и не воспостави процедури и определи лице согласно со член 30-б од овој закон;
3) ги користи своите средства за намени забранети со членот 32 од овој закон;
4) не ги исполнува барањата предвидени во членот 33 ставови (1), (2), (3), (4), (5) и (6) од овој закон;
5) не основа организациона единица за внатрешна ревизија согласно со членот 34 од овој закон;
6) не ги почитува обврските од членот 34-а ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон;
7) не воспостави активности за управување со ризици, не назначи лице одговорно за управување со ризици и не достави извештај согласно со членот 34-б ставови (1), (2) и (5) од овој закон;
8) не назначи надворешен овластен ревизор со добри референци и не објави извадок од ревидираниот финансиски извештај со мислење на овластениот ревизор согласно со членот 35 од овој закон;
9) постапи спротивно на членот 35-а од овој закон;
10) одбие зачленување на лице кое ги исполнува условите пропишани со членот 94 став (1) од овој закон;
11) не отвори доброволна индивидуална сметка и професионална сметка согласно со членот 95 став (1) од овој закон;

12) не ги пренесе средствата од постојниот во идниот пензиски фонд согласно со членот 97 став (1) од овој закон;
13) не ги обезбеди правата на членот на пензиски фонд кој престанал да уплаќа придонеси во фондот пред пензионирањето согласно со членот 99 од овој закон;
14) дава погрешни и неточни информации за доброволниот пензиски фонд, за професионалната пензиска шема или за друштвото кое управува со тој фонд во смисла на членот 107 став (1) од овој закон;
15) дава изјави или предвидувања за идните инвестициони резултати за доброволниот пензиски фонд во смисла на членот 107 став (2) од овој закон;
16) просториите на друштвото и просториите на неговите деловни соработници за маркетинг не ги исполнуваат условите од членот 108 став (1) од овој закон;
17) не склучи договор за вршење на работите на маркетинг на доброволен пензиски фонд со деловен соработник согласно со членот 108 став (2) од овој закон;
18) склучува договори со физичко лице без посредство на агент спротивно на членот 109 став (1) од овој закон;
19) применува постапки на маркетинг на пензиски фондови забранети со членот 112 од овој закон;
20) не ги почитува барањата во врска со објавување информативен проспект содржани во членот 113 ставови (1), (2) и (3) од овој закон;
21) не достави информативен проспект и статут на член и на пензиониран член на доброволен пензиски фонд, не ги даде на увид на лице согласно со членот 113 став (4) од овој закон;
22) доставува податоци до членовите и до пензионираните членови во форма спротивно на членот 114 став (6) од овој закон;
23) не ја исполнува обврската за редовно информирање на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд согласно со членот 114 од овој закон;
24) не ги доставува до Агенцијата информациите наведени во членот 116 став (1) од овој закон и во актите пропишани од Агенцијата;
25) не ги извести Агенцијата и сите членови и пензионирани членови на пензискиот фонд за секоја промена на висината на надоместоците, на начин и во рокови предвидени во членот 119 од овој закон;
26) не го утврди приносот за пензискиот фонд со кој управува согласно со членот 127 од овој закон;
27) постапи спротивно на ограничувањата предвидени со членот 135 од овој закон;
28) нема документ за инвестициона стратегија со содржина согласно со членот 140 ставови (1) и (2) од овој закон и актите пропишани од Агенцијата;
29) не ја извести Агенцијата кога сака да го откаже договорот за чување на имот согласно со членот 154 став (1) од овој закон и
30) не постапува согласно со ставовите и мислењата изнесени во актите на Агенцијата.

(2) Глоба до двократен износ од ставот (1) на овој член ќе се изрече на друштвото, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета за пензискиот фонд.

(3) Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорно лице во друштвото.

(4) За прекршоците утврдени во овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 167

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на друштво за управување со доброволни пензиски фондови или друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, доколку:
1) не постапи по некое од барањата од членот 28 став (3) од овој закон;
2) не изготви годишен план за работа, извештај за своето работење и не ги достави до Агенцијата согласно со членот 34 ставови (3), (4) и (5) од овој закон;
3) доколку не го достави до Агенцијата, во фотокопија или на содветен надворешен медиум, објавениот материјал за маркетинг во рок од три дена по неговото објавување;
4) не доставува податоци и информации до Агенцијата во роковите предвидени со членот 116 ставови (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) и (9) од овој закон и
5) веднаш не ја извести Агенцијата за вредноста на нето-средствата на доброволниот пензиски фонд и вредноста на сметководствената единица на доброволниот пензиски фонд согласно со членот 126 ставови (1) и (2) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, доколку:
- не постапи согласно со членот 109 став (8) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 200 до 300 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорно лице во друштвото.

(4) За прекршоците утврдени во овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 168

(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на чувар на имот доколку:
1) не ги отстрани незаконитостите согласно со членот 53 став (5) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување;
1-а) не ги врши чувањето на средствата, работењето во врска со тие средства и евиденцијата на пензиските фондови одделно за секој пензиски фонд, одвоен од другите комитенти и одвоен од сопствените средства, работење и евиденција согласно со членот 148 став (4) од овој закон;
2) не преземе активности за усогласување со одредбите од членот 149 став (2) од овој

закон во период не подолг од три месеци од денот кога престанала да исполнува некој од условите согласно членот 149 став (4) од овој закон;
3) не ги врши работите од членот 150 на овој закон;
4) постапи спротивно на членот 151 од овој закон;
5) ги покрива штетите од средствата на пензискиот фонд спротивно на членот 153 став (2) од овој закон;
6) не обезбеди потполна доверливост на податоците согласно со членот 153 став (4) од овој закон;
7) не ја извести Агенцијата кога сака да го откаже договорот за чување на имот согласно со членот 154 став (1) од овој закон и
8) во случај на раскинување на договорот за чување имот не ги исполни обврските од членот 156 став (2) на овој закон.

(2) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на чувар на имот, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавил поголема имотна корист или предизвикал поголема имотна штета.

(3) Глоба во износ од 400 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во чуварот на имот.

(4) За прекршоците утврдени во овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 169

Глоба во износ од 200 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице доколку како:
1) член на управен одбор, на надзорен одбор и одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања не ја исполнува фидуцијарната должност од членот 30-а став (1) од овој закон;
2) лице одговорно за индивидуални сметки не се придржува кон обврските од член 33 став (9) од овој закон;
3) актуар не се придржува кон обврските предвидени во членот 34-а ставови (5), (6), (7) и (10) од овој закон;
4) лице одговорно за управување со ризици не обезбедува објективна анализа на ризиците и не го советува правилно управниот одбор согласно со членот 34-б став (3) од овој закон;
5) агент на друштво не се придржува кон обврските и ограничувањата предвидени во членот 107 ставови (1) и (2) од овој закон;
6) лице одговорно за маркетинг не се придржува кон обврските од членот 107-а став (1) од овој закон;
7) лице одговорно за контрола на агенти не се придржува кон обврските од членот 107-а став (2) од овој закон;

8) агент на друштво не се придржува кон обврските и ограничувањата предвидени во членот 109 ставови (2) и (4) од овој закон;
9) физичко лице не се придржува кон обврските и ограничувањата предвидени во членот 109 ставови (3) и (6) од овој закон и
10) агент на друштво остварува контакти спротивно на членот 110 од овој закон.

Член 170

Избришан

Член 171

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице кое е осигурител на професионална пензиска шема доколку:
1) не ги обезбеди информациите предвидени во членовите 85 став (3) и 88 став (1) од овој закон;
2) организира повеќе професионални пензиски шеми, спротивно на членот 87 од овој закон;
3) не ги сноси надоместоците за членовите на пензискот фонд кои учествуваат во неговата професионална шема, согласно со членот 89 од овој закон и
4) го направи изборот спротивно на интересите на учесниците во неговата професионална пензиска шема или воведе механизми за ограничување на правата на учесниците во неговата професионална пензиска шема спротивно на членот 90 од овој закон.

(2) Глоба до двократен износ од максимумот на глобата ставот (1) на овој член ќе се изрече на правното лице кое е осигурител на професионална пензиска шема, ако со прекршокот од ставот (1) на овој член прибавило поголема имотна корист или предизвикало поголема имотна штета за учесниците на пензиската шема.

(3) Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во осигурителот.

(4) За прекршоците утврдени во овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 172

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице кое се пријавило за дозвола за основање друштво и во поднесената документација приложило неточни податоци спротивно на членовите 30 и 55 став (1) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 300 до 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставовите (1) и (2) на овој член е надлежниот суд.

ГЛАВА 18

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 173

Агентите на друштво за управување со задолжителен пензиски фонд основано пред влегувањето во сила на овој закон треба да полагаат дополнителен испит за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и да се пререгистрираат во Регистарот на агенти, доколку тоа друштво основа и доброволен пензиски фонд.

Член 174

(1) Барањата од членовите 54 став (1), 61 став (2) и 67 став (2) на овој закон се поднесуваат од датумот определен од Агенцијата, за што согласност дава Владата на Република Македонија.

(2) Агенцијата утврдува еден датум за сите друштва пред кој не може да се преземаат активности на маркетинг и испитување на јавното мислење за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Член 175

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 180 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 176

Против одлуката на Управниот одбор на Агенцијата незадоволните лица можат да поднесат жалба до Управниот суд на Република Македонија за решавање во втор степен.

Член 177

Одредбите од членовите 102, 103, 104 и 105 на овој закон ќе отпочнат да се применуваат од денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 178

Агенцијата може да воведе различни ограничувања во врска со инвестирањето од денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 179

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.